

RSVZ

DE TOEKOMST MOGELIJK MAKEN

"De toekomst, die moet je niet voorspellen, maar mogelijk maken".

CIJFERS & TENDENSEN

Hoeveel zelfstandigen waren er in 2017? Meer starters? Lees er alles over

WIE ZIJN WE?

Ontdek de missie, de opdrachten, de waarden en meer!

BEKIJK DE PROJECTEN VAN 2017!

Mypension, Walina, ECL, ...

INHOUD

VOORWOORD

P5

“WIE ZIJN WE?”

Ontdek de missie, de opdrachten, de waarden en meer!

P6

GLIBAAL FINANCIËEL BEHEER

P16

DOSSIER “CIJFERS EN TENDENSEN”

Hoeveel zelfstandigen waren er in 2017? Meer starters? Lees er alles over!

P26

VERWEZENLIJINGEN 2017

P36

2017

voorwoord

"Volatility, Uncertainty, Complexity and Ambiguity"... we leven vandaag volop in het VUCA-tijdperk.

Alles verandert in sneltreinvaart, nieuwe technologieën volgen elkaar razendsnel op: wat gisteren het toppunt van vooruitgang was, is vandaag totaal achterhaald...

Is er in die hectische wereld nog wat ruimte voor reflectie en voor de droom van een betere toekomst? Het beste antwoord komt wellicht van de bekende Franse schrijver Antoine de Saint-Exupéry: *"De toekomst, die moet je niet voorspellen, maar mogelijk maken"*.

Dit citaat laat duidelijk zien welk pad het RSVZ volgt: een gunstige context creëren, de nadruk leggen op de omgeving en de ingesteldheid, eerder dan zich blindstaren op een toekomst die ons toch grotendeels ontsnapt.

Vandaag de toekomst voorbereiden, betekent een aantal initiatieven nemen en projecten opstarten. Voor 2017 kunnen we de volgende voorbeelden vermelden:

- de oprichting van de directie Eerlijke Concurrentie (ECL);
- de opstart van een nieuwe fase in het project mypension, waarmee de burger voortaan online een raming van zijn toekomstig pensioenbedrag kan krijgen;
- de oprichting van de Commissie Financiën en Begroting (CFB), waarmee het Rijksinstituut nog nauwkeuriger kan beheerd worden;

- de afronding van het project Walina, waarmee het RSVZ verder kan bouwen aan zijn toekomstige organisatie;
- de voorbereiding van de integratie van een gedeelte van de Directie-generaal Zelfstandigen in het RSVZ;
- de realisatie van een externe klanttevredenheidsmeting, waarvan de resultaten meer dan bemoedigend zijn;
- de lancering van het RSVZ op sociale media.

Deze opsomming bevat natuurlijk maar een deel van de verwezenlijkingen van het RSVZ in 2017. Het spreekt voor zich dat ook al de informaticaontwikkelingen, die noodzakelijk zijn voor deze voortdurende modernisering, werden voortgezet.

Dankzij de inzet van onze bekwame en enthousiaste medewerkers zijn we er in 2017 opnieuw in geslaagd op koers te blijven en onze dienstverlening blijvend te verbeteren. Zij belichamen de fundamentele waarden van het Rijksinstituut en bieden zo niet alleen een kwalitatieve dienstverlening aan onze partners, maar ook en vooral aan het steeds groeiend aantal zelfstandige ondernemers.

Onze grote menselijke rijkdom, onze bedrijfscultuur en onze waarden zullen ons zonder enige twijfel in staat stellen om de toekomst mogelijk te maken!

Anne Vanderstappen

Administrateur-generaal

Marc Trifin

Adjunct-administrateur-generaal

Philippe Dodrimont

Voorzitter

DOSSIER

WIE ZIJN WE?

Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) beschermt het sociaal statuut van de zelfstandige ondernemers en draagt bij aan hun sociaal en economisch welzijn vanaf de aanvang van hun activiteit tot na hun pensioen.

Binnen de Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid bevindt het RSVZ zich in een wat atypische situatie, die verband houdt met de grote diversiteit van zijn opdrachten en het bestaan van een belangrijk secundair netwerk (inclusief o.m. de socialeverzekeringsfondsen).

Alle acties van het RSVZ zijn gegrondvest op een missie, een visie en waarden, die sinds 2003 welomschreven zijn, en om de drie jaar opnieuw onder de loep worden genomen.

Ons Rijksinstituut, onophoudelijk “on the move”, staat dagelijks voor talrijke uitdagingen, zowel op het vlak van begroting, als van reglementering of technologie.

ONZE OPDRACHTEN

Het RSVZ is een dynamische en mensgerichte openbare socialezekerheidsinstelling.

We beschermen het sociaal statuut van de zelfstandige ondernemers vanaf de oprichting van hun zaak tot na hun pensioen en werken hiervoor samen met de zelfstandigenorganisaties.

Op die manier dragen we bij tot hun sociaal en economisch welzijn.

ONZE TAKEN

Het RSVZ beschermt het sociaal statuut van de zelfstandige ondernemers op meerdere fronten.

Wij kiezen voor een geïntegreerde benadering bij het uitvoeren van ons takenpakket:

- Erover waken dat de zelfstandige ondernemers hun verplichtingen naleven, rekening houdend met de nationale en internationale context.
- De zelfstandigenpensioenen berekenen en toekennen.
- De bijdragen innen en de Nationale Hulpkas, het socialeverzekeringsfonds van het RSVZ, beheren.
- Het globaal financieel beheer van het sociaal statuut waarborgen.
- Mee strijden tegen fraude en het oneigenlijk gebruik van het sociaal statuut.

ONZE WAARDEN

Het RSVZ wil in al zijn activiteiten klantgericht, objectief, mensgericht, innovatief, efficiënt, transparant en stimulerend zijn. Eigenlijk zijn we, in synergie met onze partners, de GPS (Gepersonaliseerd Positioneringssysteem voor het sociaal Statuut) van al onze klanten. Duurzaamheid blijft hierbij ook essentieel.

Klantgericht

De klant staat altijd centraal. Onze zelfstandige ondernemers en partners kunnen rekenen op een professionele, correcte en toegankelijke dienstverlening.

Objectief

Het RSVZ is onpartijdig, betrouwbaar en integer. We behandelen iedereen gelijk en de rechtszekerheid van onze beslissingen is gewaarborgd.

Mensgericht

De cultuur van het RSVZ is gebaseerd op verantwoordelijkheidszin, initiatief en creativiteit.

Innovatief

De ondernemende wereld is voortdurend in verandering. Wij spelen op die evoluties in om hen een kwaliteitsvolle service aan te bieden.

Efficiënt

Het RSVZ zet zijn menselijke en financiële middelen optimaal in om zijn doelstellingen te bereiken.

Transparant

We communiceren open en transparant, zowel intern (medewerkers) als extern (zelfstandige ondernemers, partners).

Stimulerend

Zelfontplooiing is een recht. Het RSVZ stimuleert zijn medewerkers om hun competenties aan te scherpen en verantwoordelijkheid op te nemen in de organisatie.

ONZE VISIE

Het RSVZ is het kennis- en expertisecentrum voor de sociale bescherming van zelfstandige ondernemers. Onze medewerkers willen een brug zijn naar de zelfstandige ondernemers, vennootschappen, socialeverzekeringsfondsen en andere partners.

“Het RSVZ, uw innovatieve partner voor de sociale bescherming in een ondernemende wereld”

DE NATIONALE HULPKAS

De Nationale Hulpkas van het RSVZ (CNH) heeft als opdracht de zelfstandigen die binnen de door de wet opgelegde termijn geen socialeverzekeringsfonds hebben gekozen, ambtshalve aan te sluiten. In 2017 waren deze aangeslotenen goed voor 74,36% van alle aansluitingen. Dit is een kleine daling in vergelijking met 2016.

Deze dossiers vragen een gepersonaliseerde aanpak, een uitgebreide technische kennis en een groot empathiegevoel van de dossierbeheerders.

Een groot deel van de aangeslotenen van de CNH hebben naast hun zelfstandige activiteit nog een andere bron van inkomsten zoals een loontrekkende activiteit of een pensioen. Voor het eerst is het aantal aangeslotenen in bijberoep gedaald. In 2017 was dit 22,23% van het totaal (30,2% in 2016). Het aantal gepensioneerden actief als zelfstandige steeg dan weer tot 29,14%. Net als de vorige jaren ligt het gemiddeld jaarlijks inkomen van de leden van de CNH een flink stuk onder het nationaal gemiddelde: 15.056,01 euro tegenover 17.905,18 euro.

2017 was het jaar van de eerste grote regularisatieronde na de invoering van de nieuwe bijdrageberekening op 1 januari 2015. De afrekeningen werden opgesteld volgens deze nieuwe regels en verstuurd naar de aangeslotenen. Dit leidde tot een grote vraag naar informatie. De dossierbeheerders werden een dagelijks aanspreekpunt zowel voor de zelfstandigen als voor de professionele raadgevers.

Nieuwe maatregelen om de zelfstandige in moeilijkheden te helpen, gingen in 2017 van kracht (overbruggingsrecht, moederschapshulp). De CNH zorgde voor de nodige informatie aan haar leden en stelde de nodige aanvraagformulieren ter beschikking. Deze formulieren werden volgens het Only Once-principe opgesteld, op de website geplaatst en zijn AnySurfer-proof.

De harmonisering van de procedures binnen de CNH werd in 2017 verder uitgewerkt. Vooral met het oog op de overgang naar een front- en backoffice systeem is dit onontbeerlijk.

VENNOOTSCHAPPEN

In 2017 werd de dematerialisering van de bestaande dossiers voortgezet. Deze taak omvat ongeveer 40.000 dossiers en zou in 2018 afgerond moeten zijn.

De medewerkers van de dienst Vennootschappen van de Nationale Hulpkas (CNH-SOV) beschikken over verschillende nieuwe functionaliteiten, die in 2017 in de informaticatoepassing werden ingebouwd en die vooral betrekking hebben op de opvolging van de dossiers.

De dienst streeft er bovendien naar snel te reageren wanneer de betaling uitblijft om een opeenstapeling van onbetaalde

schulden te voorkomen. Als verbeteringen kunnen worden vermeld: een betere zichtbaarheid van de geblokkeerde jaren, net als de mogelijkheid om een opvolging van de dossiers in te voeren vanaf het startscherm.

Tot slot gebruikt de CNH sinds 1 april 2017 een nieuwe onlinetoepassing "Regsol" voor de mededeling van verklaringen van schuldvordering in geval van faillissement. Deze toepassing vereiste de aanpassing van bepaalde templates, maar vergemakkelijkt de dossierverwerking aanzienlijk.

STAGIAIRS

Het RSVZ speelt voortdurend in op veranderingen en hecht veel belang aan een mensgerichte cultuur. Hierbij staat een open beleid centraal. We ontmoeten de burger tijdens diverse evenementen en nemen deel aan tal van initiatieven, zoals de Landbouwbeurs van Libramont of de beurs "Ondernemen".

Dit alles vormt het uitgangspunt voor onze open en transparante communicatie, waarbij we mikken op een informatie-uitwisseling en studenten verwelkomen om bij ons stage te lopen. Onze instelling wordt hierbij erkend als een kennis- en expertisecentrum voor de sociale bescherming van de zelfstandige ondernemers.

Deze stagiairs brengen heel vaak een frisse kijk mee op ons vak en dragen zo bij tot onze verdere ontwikkeling.

KLACHTEN- BEHEER

Het klachtenregistratie- en behandelingssysteem bestaat op het RSVZ al 9 jaar en maakt deel uit van het Federale Netwerk Klachtenmanagement en Klantgerichtheid.

Elk jaar bezorgt de klachtendienst een rapportering over het klachtenbeheer aan het Federale Netwerk.

Het RSVZ beschikt sinds november 2017 over een samenwerkingsprotocol voor de klachtenbehandeling met de Ombudsman Pensioenen.

Een klachtenformulier dat beantwoordt aan de "Only Once"-normen wordt momenteel opgesteld zodat we de burger nog beter van dienst kunnen zijn.

ENKELE CIJFERS VAN 2017

Op een totaal van 215 klachten:

- hadden er 78 betrekking op een andere instelling;
- hadden er 41 betrekking op informatievragen;
- hadden er 5 betrekking op dossiers van sociale fraude;
- hadden er 60 betrekking op communicatieproblemen;
- hadden er 22 betrekking op organisatorische problemen,
- hadden er 5 betrekking op technische problemen;
- hadden er 4 betrekking op relationele problemen.

Laten we ook opmerken dat slechts 86 klachten ontvangen waren en daarvan slechts 34 gegrond.

De dienst Pensioenen ontving 90 consultatie- en informatievragen van de Ombudsdienst Pensioenen. Daarnaast ontving de klachtendienst ook 9 klachten via de Federale Ombudsdienst. De klachtendienst werd hiervan op de hoogte gesteld in overeenstemming met het samenwerkingsprotocol.

WELZIJN OP HET WERK

In 2017, twee jaar na de verhuis naar UP 35 en de implementatie van een nieuwe bedrijfscultuur, organiseerde de dienst Cel Beleid en Strategie (CBS) een nieuwe personeelstevredenheidsmeting voor de medewerkers van het RSVZ.

De enquête – die er kwam in samenwerking met de FOD BOSA – was online en op papier beschikbaar. Bij het afsluiten van de meting telde het systeem 476 volledig ingevulde vragenlijsten. Dit betekent een responsgraad van 63% en een stijging met één derde ten opzichte van de vorige meting in 2014.

De algemene gemiddelde tevredenheid bij de medewerkers van het RSVZ bedroeg voor 2017 7,12/10. Dit ligt hoger dan de gemiddelde tevredenheid in 2014 die toen 6,7/10 bedroeg.

Er werd naar aanleiding van deze resultaten een actieplan opgemaakt voor 2018 waarin er per verbeter- en aandachtspunt door de verantwoordelijke diensten acties werden geïdentificeerd.

BURN-OUT AANPAKKEN

Burn-out wordt volgens sommige auteurs een probleem voor de volksgezondheid. Het RSVZ bouwt verder op de resultaten van de enquête over het welzijn op het werk en blijft niet bij de pakken zitten!

In 2016 vond bij het RSVZ een eerste workshop plaats in het kader van preventie van stress en burn-out.

Hierna nam het RSVZ het initiatief om een werkgroep burn-out op te richten. Deze werkgroep richt zich op drie pijlers: de preventie van burn-out, de ondersteuning van medewerkers met een burn-out en de re-integratie van deze medewerkers op het werk.

De actiepunten waarop gefocust wordt, zijn gelinkt aan de resultaten van de welzijnsenquête. Zo waren er in december 2017 al twee burn-out sensibiliseringsdagen voor alle evaluatoren binnen het RSVZ, aangezien uit de enquête bleek dat zij de grootste risicogroep vormen.

Rekening houdend met de budgettaire mogelijkheden zullen er de komende jaren nog andere preventie- en sensibiliseringsacties georganiseerd worden.

GDPR

Op 27 april 2016 trad de nieuwe Europese wet voor databescherming en databeheer "General Data Protection Regulation" (GDPR of in het Nederlands Algemene Verordening Gegevensbescherming - AVG) in werking om op 25 mei 2018 volledig van toepassing te zijn.

De nieuwe verordening bevat een aantal nieuwigheden ten opzichte van de voorgaande privacywetgeving en voorziet in meer rechten voor de betrokkenen. Ook het RSVZ voerde hiervoor enkele aanpassingen uit.

Verschillende tussenstappen vonden in 2017 plaats.

COMMUNICATIE OP MAAT

In het voorjaar van 2017 werden de directie, het middenmanagement en de interne sleutelfiguren voor gegevensverwerking via informatiesessies op de hoogte gebracht van de nieuwe regelgeving.

Voor de socialeverzekeringsfondsen (het secundair netwerk van het RSVZ) werden workshops georganiseerd met uitleg over de nodige acties om GDPR compliant te zijn.

GDPR... MEER DAN EEN WETTELIJKE VERPLICHTING

Uit de voorbereidingen bleek al snel dat GDPR meer dan een wettelijke verplichting is met alleen maar drempels: het kan fungeren als een hefboom om de organisatie duurzaam te maken.

Net zoals voor Only Once, zal GDPR worden geïntegreerd in de strategie, de processen, de structuren en de organisatiecultuur van het RSVZ.

CONCREET

In het najaar vond de kick-off van het Verwerkingsregister van het RSVZ plaats. Er werd een team samengesteld om te bepalen welke persoonsgegevens worden bijgehouden, van waar ze komen en met wie ze worden gedeeld. Vervolgens ging een pilootdienst van start met de opmaak van het dataverwerkingsregister.

Tegelijkertijd werd er ook gestart met datamapping waarbij alle gegevensuitwisselingen van en naar het RSVZ en zijn secundair netwerk in kaart worden gebracht.

Ten slotte werden een "Privacy by design" en een "Privacy by default" geïmplementeerd in de projecten Sequoia en mypension. "Privacy by design" betekent dat er al van bij het product- en dienstontwerp rekening wordt gehouden met gegevensbescherming. "Privacy by default" betekent dat de standaardinstellingen van een dienst of product privacyvriendelijk moeten zijn. Verder werd er in het kader van GDPR en samen met de KSZ en Sigedis een proces "correctie van de loopbaangegevens als zelfstandige" opgezet zodat er uitvoering kan gegeven worden aan de rechten van de betrokkene.

COMPETENTIE-ONTWIKKELING

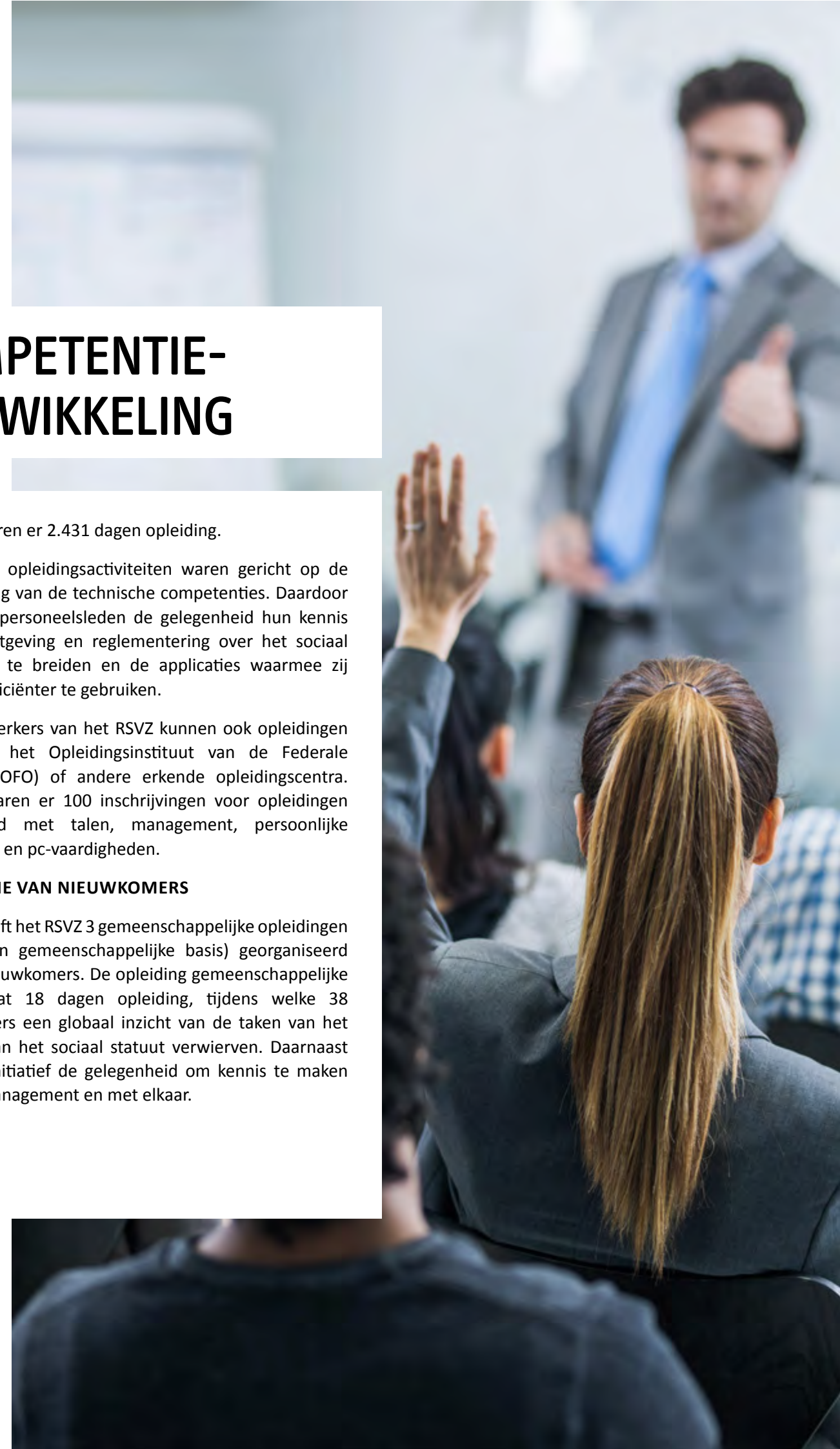
In 2017 waren er 2.431 dagen opleiding.

De meeste opleidingsactiviteiten waren gericht op de ontwikkeling van de technische competenties. Daardoor kregen de personeelsleden de gelegenheid hun kennis van de wetgeving en reglementering over het sociaal statuut uit te breiden en de applicaties waarmee zij werken, efficiënter te gebruiken.

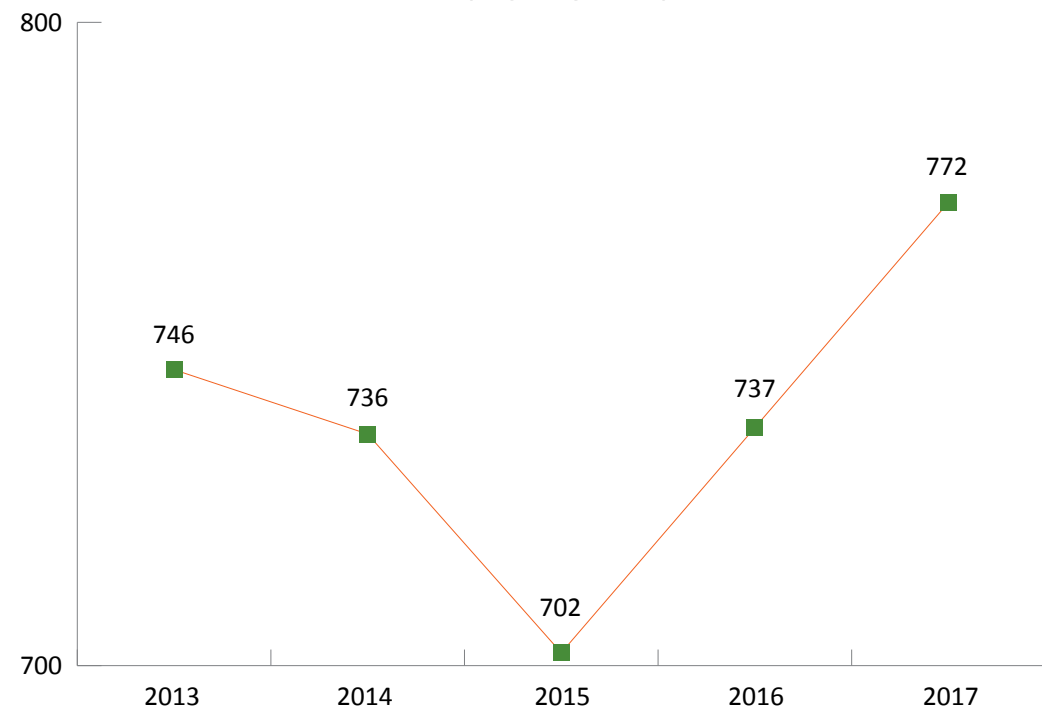
De medewerkers van het RSVZ kunnen ook opleidingen volgen bij het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO) of andere erkende opleidingscentra. In 2017 waren er 100 inschrijvingen voor opleidingen in verband met talen, management, persoonlijke effectiviteit en pc-vaardigheden.

INTEGRATIE VAN NIEUWKOMERS

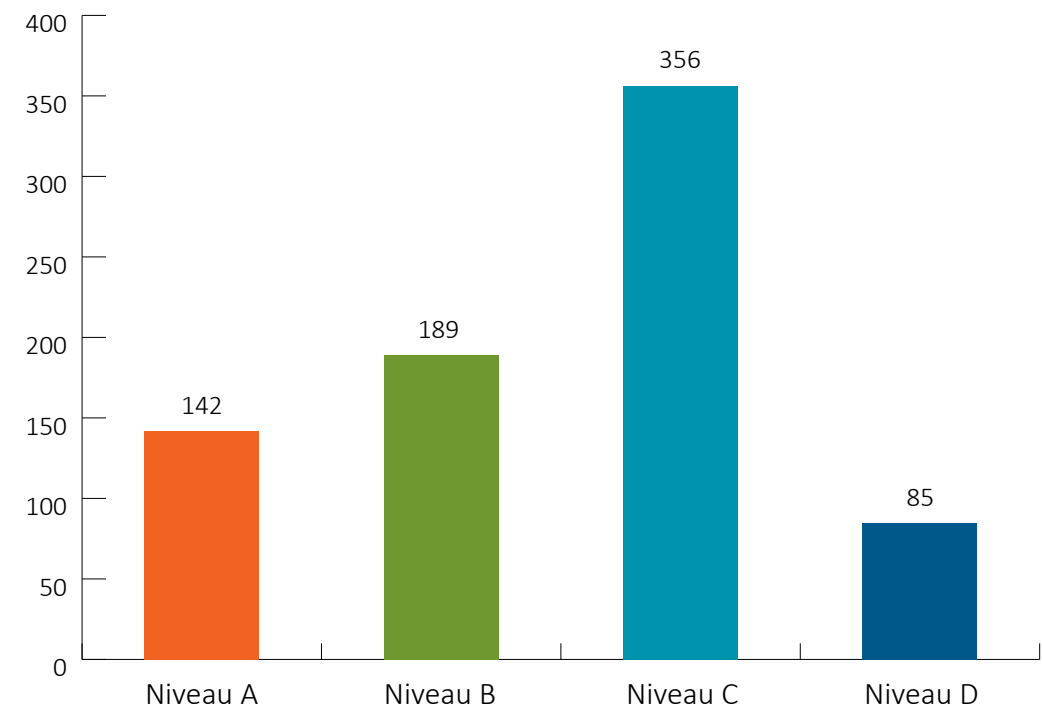
In 2017 heeft het RSVZ 3 gemeenschappelijke opleidingen (opleidingen gemeenschappelijke basis) georganiseerd voor de nieuwkomers. De opleiding gemeenschappelijke basis omvat 18 dagen opleiding, tijdens welke 38 nieuwkomers een globaal inzicht van de taken van het RSVZ en van het sociaal statuut verwierven. Daarnaast bood dit initiatief de gelegenheid om kennis te maken met het management en met elkaar.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL PERSONEELSLEDEN VAN 2013 TOT 2017

VERDELING VOLGENS NIVEAU

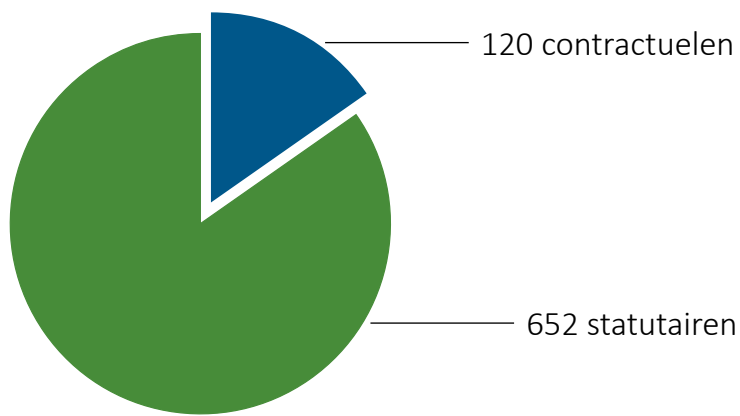
ENKELE CIJFERS OVER HET PERSONEEL

NL

386

386

FR

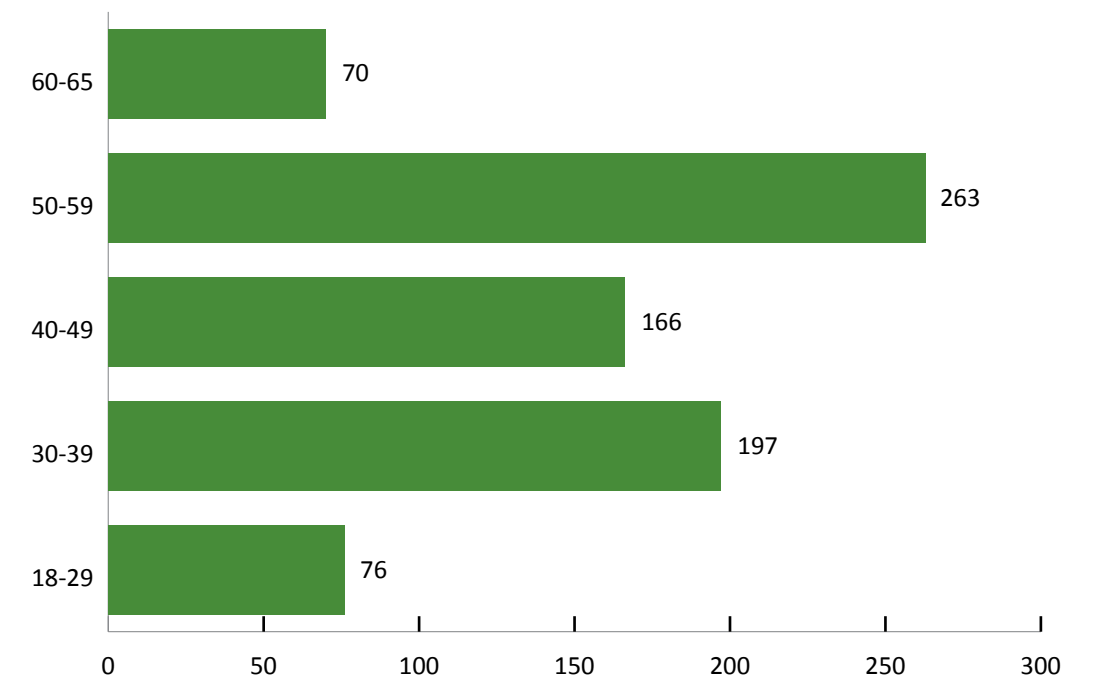
van het personeel werkt deeltijds.

Er zijn steeds meer telewerkers bij het RSVZ (+ 70 ten opzichte van 2016).

272 MANNEN
500 VROUWEN

VERDELING VOLGENS LEEFTIJD

HET GLOBAAL FINANCIËEL BEHEER

Het RSVZ staat in voor de uitvoering van het globaal financieel beheer van het sociaal statuut van de zelfstandigen, onder het gezag van het Algemeen Beheerscomité en van de bevoegde minister. Dit betekent dat alle ontvangsten van het stelsel worden geglobaliseerd alvorens men ze op grond van de behoeften verdeelt over de verschillende sectoren van het sociaal statuut. Van de ontvangsten wordt wel een gedeelte voorafgenomen om voornamelijk de administratiekosten van het RSVZ en van de “derde instellingen” te betalen.

Het boekjaar 2017 is in meerdere opzichten opvallend. Zo is op 1 januari 2017 een nieuwe wet op de financiering van de sociale zekerheid in werking getreden in-gevolge de 6de staatshervorming, de herziening van de begrotingsdoelstelling van de geneeskundige verzor-ging en de financiering van de taxshiftmaatregelen. De regering is significante verbeteringen voor het sociaal statuut der zelfstandigen blijven aanbrengen, na een eerste balans van de hervorming van de berekening van de sociale bijdragen te hebben opgemaakt, en heeft haar inspanningen in het kader van de strijd tegen de sociale fraude en de sociale dumping voortgezet. Het is in dat kader dat de regering is begonnen met een re-de-sign van de Sociale Inspectie, die ook een invloed heeft op het RSVZ.

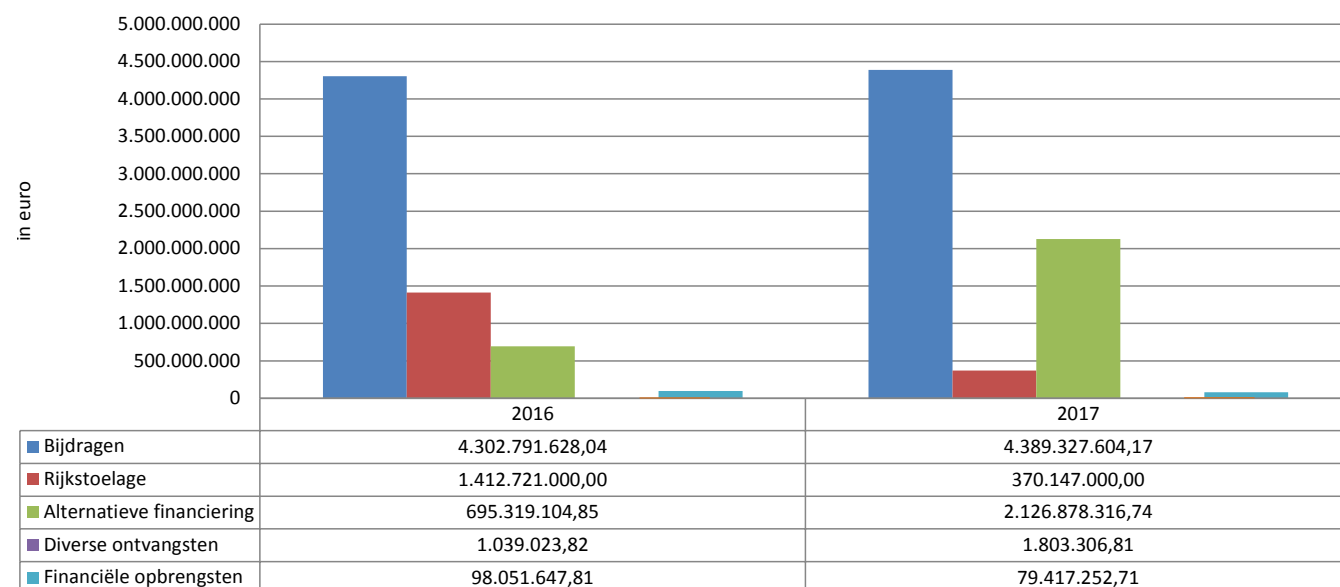
De gevolgen van de verschillende maatregelen worden verduidelijkt in de betrokken rubrieken.

	Boekhoudkundig resultaat 2016 (in duizend euro)	Boekhoudkundig resultaat 2017 (in duizend euro)	Evolutie tussen 2016 en 2017 (in duizend euro)	Evolutie tussen 2016 en 2017 (in %)
Ontvangsten				
Bijdragen	4.302.791	4.389.328	86.537	2,01
Rijkstoelage	1.412.721	370.147	-1.042.574	-73,80
Alternatieve financiering	695.319	2.126.878	1.431.559	205,89
Financiële opbrengsten	98.052	79.417	-18.635	-19,01
Diverse ontvangsten	1.039	1.803	764	73,53
Totaal ontvangsten	6.509.922	6.967.573	457.651	7,03
Uitgaven				
Voorafnames van het sociaal statuut	291.093	291.221	128	0,04
Te financieren behoeften	5.846.253	6.297.500	451.247	7,72
Ziekte- en invaliditeitsverzekering - lopende rekening verzekeringsinstellingen (vorige boekjaren)	51.527	62.205	10.678	20,72
Overdracht naar het Asbestfonds	106	87	-19	-17,92
Totaal uitgaven	6.188.979	6.651.013	462.034	7,47
Resultaat van het globaal beheer	320.943	316.560	-4.383	-1,37
Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging	5.101	3.459	-1.642	-32,19
Geconsolideerd resultaat van het globaal beheer	326.044	320.019	-6.025	-1,85

Hierbij dient opgemerkt dat, hoewel de boekhouding van het RSVZ en die van de CNH gesplitst zijn, er toch gemeenschappelijke kosten zijn voor de twee entiteiten die slechts één budget hebben. Bij de consolidatie op het einde van het boekjaar wordt het nettoverlies van de administratiekosten van de CNH ten laste genomen door het RSVZ, overeenkomstig artikel 6, § 1 van het koninklijk besluit van 18 november 1996 strekkende tot invoering van een globaal financieel beheer in het sociaal statuut der zelfstandigen.

Het positieve resultaat dat op het einde van het boekjaar door het sociaal statuut der zelfstandigen wordt gehaald, wordt overgemaakt aan het Fonds voor het welzijn van de zelfstandigen. In 2017 werd 316.560 duizend euro aan het Fonds toegewezen, een bedrag dat overeenstemt met het geconsolideerde resultaat van 320.019 duizend euro van het globaal financieel beheer, verminderd met een bedrag van 3.459 duizend euro dat toekomt aan het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging. De globale ontvangsten evolueren beduidend:

DE ONTVANGSTEN

Zij zien er als volgt uit:

1 De ontvangsten uit bijdragen bedroegen 4.389.328 duizend euro en omvatten:

- Sociale bijdragen van de zelfstandigen: 4.153.236 duizend euro. Dit is een verbetering van 81.833 duizend euro ten opzichte van 2016.
- De taxshiftmaatregelen hebben tot doel de persoonlijke bijdragen van de zelfstandigen te verminderen en aldus hun koopkracht te ondersteunen. Deze vermindering is in drie fasen gepland. In 2016 was de bijdragevoet geëvolueerd van 22% naar 21,5%, in 2017 van 21,5% naar 21%. Ondanks deze daling zijn de netto-inkoheringen gestegen met 4,22% ten opzichte van 2016.
- Het inningspercentage bedraagt 97,77%. Dit percentage is zwak ten opzichte van de percentages die in 2015 en 2016 werden waargenomen en respectievelijk 101,23% en 99,89% bedroegen. Het percentage van 2017 is beïnvloed door de eindafrekeningen voor 2015, die aanzienlijke regularisaties vereisten.
- Sinds 2015 worden de sociale bijdragen berekend volgens de vermoedelijke inkomsten van het lopende jaar, waarbij de kwartaalbetalingen in zekere zin aanpasbare provisies zijn. Onderstaande tabel geeft een beeld van de zelfstandigen, in definitieve regeling, die een aanvraag hebben ingediend om hun sociale kwartaalbijdragen aan te passen:

Type van aanvraag	2016	2017
Opwaartse aanpassing	38.234	43.826
Neerwaartse aanpassing	25.987	31.911

- In 2017 werd een voordelig stelsel van sociale bijdragen ingevoerd voor de studenten-zelfstandigen die jonger zijn dan 25 jaar, met behoud van rechten inzake geneeskundige verzorging.
- Aan de sectoren die getroffen werden door economische moeilijkheden ten gevolge van het Russische invoerverbod, de lockdown van Brussel van november 2015, de aanslagen van maart 2016 en de rellen van november 2017 te Brussel of de Fipronilcrisis, werden crisismaatregelen toegekend alsook uitstel van bijdragebetaling.

- Vennootschapsbijdragen: 220.835 duizend euro. De ontvangsten blijven toenemen, onder meer dankzij een uitstekend inningspercentage van 101,51%, een cijfer dat evenwel iets lager is dan het uitzonderlijke percentage van 102,03% in 2016, en dankzij een stijgend aantal aangesloten actieve vennootschappen.
- PMP-bijdragen (bijdragen ten laste van de instellingen waarin minstens één publieke mandataris zetelt): 8.097 duizend euro. Deze realisaties bedragen minder dan deze van 2016.
- P2P-bijdragen (bijdragen tweede pensioenpijler): 7.159 duizend euro. Dit is een daling ten opzichte van de realisaties van 2016.
- Solidariteits-, matigings- en consolideringsbijdragen: 1,0 duizend euro. Het aantal dossiers van deze bijdrage, die stilaan uitdooft, vermindert in de loop der jaren.

2 Financiering van de sociale zekerheid door de Staat: 2.497.025 duizend euro

De regering heeft op 1 januari 2017 de hervorming van de financiering van de sociale zekerheid (wet van 18 april 2017) ingevoerd, die ook de alternatieve financiering vereenvoudigt en het financieringssysteem structureel en transparant maakt. De hoeksteen is de evenwichtsdotatie, die enerzijds het evenwicht van de sociale zekerheid waarborgt en anderzijds alle actoren responsabiliseert. De verdeelsleutel 10% - 90% (1/9) dienaangaande is in de wet ingeschreven, waardoor het sociaal statuut der zelfstandigen op lange termijn wordt versterkt en gewaarborgd.

- De alternatieve financiering: 2.126.878 duizend euro. De ontvangsten van de alternatieve financiering worden opgebouwd door slechts twee onderdelen: de btw en de roerende voorheffing. In geval deze niet zouden volstaan, vormen de accijnzen op tabak een reserveonderdeel. De alternatieve financiering dient als compensatie van sommige verminderingen van lasten of van uitgaven die door de taxshiftmaatregelen zijn ingevoerd.
- De rijkstoelage: 370.147 duizend euro. De klassieke tussenkomst van de federale Staat waarborgt een duurzame financiering van de solidariteitsuitgaven. Het (te indexerende) bedrag ervan is vastgelegd en is onafhankelijk van de conjunctuur, maar kan echter onder bepaalde voorwaarden evolueren door het in aanmerking nemen van een vergrijzingscoëfficiënt. De rijkstoelage wordt betaald volgens een vaststaande kalender, de bedragen zijn vastgelegd in de wet houdende de algemene uitgavenbegroting.

- De evenwichtsdotatie: 0 euro. Deze transparante en responsabiliserende dotatie moet het evenwicht van het systeem waarborgen. Het bedrag ervan wordt jaarlijks vastgelegd per stelsel van de sociale zekerheid, na het in aanmerking nemen van responsabiliseringsfactoren.

3 De diverse ontvangsten: 1.803 duizend euro

Die opdrachtenontvangsten betreffen uitzonderlijke ontvangsten die voortvloeien uit ten onrechte betaalde, niet-terugbetaalbare bijdragen (verjaard of schuldeiser onvindbaar), uit administratieve geldboeten die aan de zelfstandige worden opgelegd in geval van laattijdige of fictieve aansluiting, uit bankinteressen die door de socialeverzekeringsfondsen worden geïnd, uit ontvangsten uit de overdracht van pensioenrechten tussen Belgische pensioenregelingen en die van instellingen van internationaal publiek recht.

4 De financiële opbrengsten: 79.417 duizend euro

De financiële opbrengsten bestaan voortaan voornamelijk uit de opbrengst van het beheer van de twee obligatieportefeuilles die opgestart werden op 12 oktober 2015. Deze portefeuilles zijn in discretionair beheer toevertrouwd aan twee financiële instellingen. De economische ontvangsten van een periode moeten samen met de economische uitgaven van dezelfde periode bekeken worden. Deze zijn te vinden onder de financiële lasten.

DE VOORAFNAMES VAN HET SOCIAAL STATUUT OP DE ONTVANGSTEN VAN HET GLBAAL FINANCIËEL BEHEER BEDROEGEN 291.221 DUIZEND EURO. ZE BETREFFEN:

1 De administratiekosten van het RSVZ: 50.065 duizend euro

Het gaat om 50.288 duizend euro aan beheersuitgaven (zijnde 37.410 duizend euro aan personeelskosten en 12.878 duizend euro aan werkingskosten), verminderd met 223 duizend euro aan beheersontvangsten (zijnde de tussenkomsten van derden in de administratiekosten van het RSVZ). Deze cijfers omvatten de impact van de 13 personen die op 1 juli 2017 aan het RSVZ zijn toegevoegd als gevolg van de redesign van de Sociale Inspectie.

2 Het tekort van de CNH:
10.994 duizend euro

Dat tekort stemt overeen met 13.821 duizend euro werkingskosten, verminderd met 2.827 duizend euro nettobeheersontvangsten.

3 De administratiekosten voor derden: 28.953 duizend euro

Die kosten dekken de kosten van de instellingen waarop het RSVZ een beroep doet om zijn opdrachten uit te voeren. De Federale Pensioendienst (FPD) staat in voor de uitbetaling van de pensioenen aan de zelfstandigen, het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) is samen met de mutualiteiten verantwoordelijk voor de uitbetaling van de uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid of invaliditeit, en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) beheert de stromen en de gegevensuitwisseling binnen de sociale sector in het algemeen.

4 De diverse uitgaven:
993 duizend euro

Die uitgaven hebben hoofdzakelijk betrekking op de kosten voor geschillen die voortvloeien uit de uitvoering van de wettelijke opdrachten van het RSVZ.

5 De financiële lasten:
56.848 duizend euro

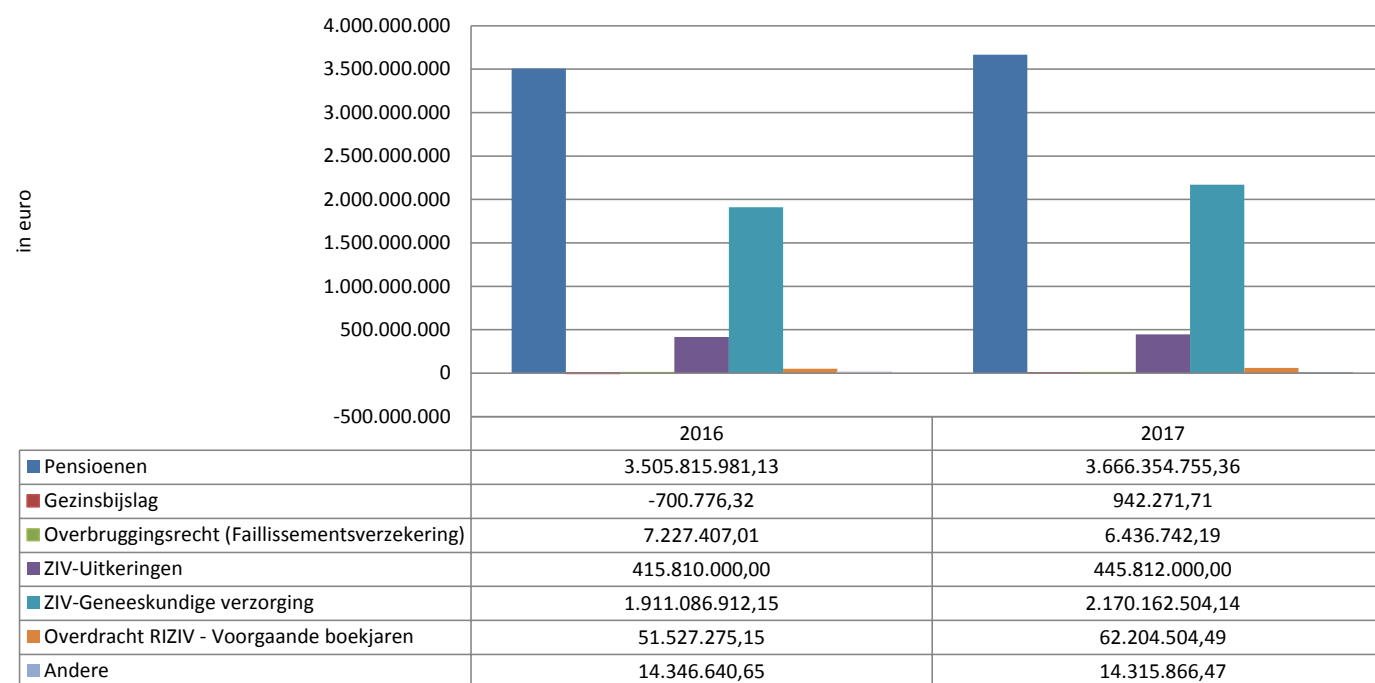
Deze realisaties vloeien vooral voort uit het discretionair beheer, door twee financiële instellingen, van de twee obligatieportefeuilles die in oktober 2015 werden opgestart.

6 De overdracht naar het RIZIV in het kader van de gemengde loopbanen:
143.368 duizend euro

De te financieren behoeften en de afrekeningen van het RIZIV betreffende de voorgaande boekjaren evolueren sterk sinds enkele jaren:

DE TE FINANCIËREN BEHOEFTE EN DE AFREKENINGEN VAN HET RIZIV

1 Sector pensioenen: 3.666.355 duizend euro

In deze realisaties is niet alleen de impact opgenomen van de maatregelen die vóór 2017 genomen werden, maar ook de impact van de maatregelen die de regering in de loop van dit boekjaar heeft ingevoerd. Het gaat onder meer om:

- de afschaffing van de beperking van de toegelaten activiteit vanaf 65 jaar of bij 45 gewerkte jaren;
- het in aanmerking nemen van de laatste bijkomende gepresteerde kwartalen bij de berekening van het pensioen van de zelfstandigen;
- de volledige afstemming van het minimumrustpensioen van de alleenstaande zelfstandigen en van het minimumoverlevingspensioen op het minimumpensioen van de werknemers;
- een stijging van 0,7% op 1 januari 2017 van de minimumpensioenen voor de volledige loopbanen;
- de uniformisering van de gelijkstelling van de legerdienst;
- de maatregelen tot welvaartsaanpassing die in werking zijn getreden op 1 september 2017 (+1% van het rust- en het overlevingspensioen in geval van volledige loopbaan, +1,7% van het minimum rust- en overlevingspensioen in geval van onvolledige loopbaan);
- de mogelijkheid, sinds december 2017, voor de zelfstandige om zijn studiejaren af te kopen, naar het voorbeeld van de modaliteiten die voor de werknemers en de ambtenaren bestaan.

2 Sector gezinsbijslag: 942 duizend euro

Hoewel deze bevoegdheid vanaf 1 juli 2014 naar de Gemeenschappen overgedragen werd, conform de bepalingen van de 6de staatshervorming, verschijnen er nog realisaties in 2017. Het gaat om de regularisatie van oude dossiers.

3 Sector overbruggingsrecht, hetzij de vroegere sociale verzekering in geval van faillissement: 6.437 duizend euro

De nieuwe bepaling van het overbruggingsrecht geeft voortaan recht op de twee dekkingsluiken (financiële uitkeringen afgestemd op het minimumpensioen van de zelfstandige die een volledige loopbaan heeft, en behoud van rechten inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering) in het kader van vier pijlers: faillissement, collectieve schuldenregeling,

gedwongen onderbreking en, vanaf 2017, "economische moeilijkheden". Het ontvangen van een uitkering met behoud van de rechten inzake ziekte- en invaliditeitsverzekering moet de opvering na een stopzetting van activiteit gemakkelijker toelaten. Deze uitkering is eveneens aangepast aan de welvaart.

4 Sector ZIV (uitkeringen en geneeskundige verzorging): 2.615.974 duizend euro

Dat bedrag omvat de behoeften van de sector geneeskundige verzorging, namelijk 2.170.162 duizend euro, en de behoeften van de sector uitkeringen, namelijk 445.812 duizend euro. De voornoemde wet van 18 april 2017 legt tevens de financiering van de sector geneeskundige verzorging door de twee globale beheren en door de Staat vast. Zo werd het bedrag van de beperkte tussenkomst van het stelsel van de zelfstandigen op forfaitaire wijze vastgelegd voor 2017. In de realisaties van 2017 van de sectoren uitkeringen en geneeskundige verzorging is bovendien het effect opgenomen van verschillende maatregelen die door de regering genomen werden, namelijk:

- de invoering van een nieuw gericht onderzoek;
- maatregelen ten gunste van de socioprofessionele re-integratie;
- de uitbreiding van het systeem van de toegelaten activiteit voor de personen in arbeidsongeschiktheid en invaliditeit;
- maatregelen in het kader van de strijd tegen de sociale fraude;
- welvaartsaanpassingen;
- de verlenging van het moederschapsverlof;
- het behoud van de rechten inzake geneeskundige verzorging en uitkeringen voor de begunstigden van het overbruggingsrecht.

5 Overdracht van pensioenrechten ten gunste van de Europese Gemeenschappen: 1.588 duizend euro

Het betreft de overdracht van pensioenrechten tussen de Belgische pensioenregeling van de zelfstandigen en de pensioenregelingen van instellingen van internationaal publiek recht (wet van 10 februari 2003).

6 Sector moederschapshulp: 4.740 duizend euro

Sinds 2006 kan de vrouwelijke zelfstandige die is bevallen kosteloos 105 dienstencheques verkrijgen via haar socialeverzekeringsfonds om er hulp in het huishouden mee te betalen. Het stelsel neemt het deel dat de gebruiker moet financieren, namelijk 9,00 euro, volledig te zijnen laste. Sinds september 2017 worden deze dienstencheques semiautomatisch toegekend. Hierbij dient opgemerkt dat in 2017 andere maatregelen werden genomen om de zelfstandige vrouw toe te laten haar beroeps- en privéleven beter met elkaar te verzoenen, zoals de facultatieve uitbreiding van het moederschapsverlof met 4 weken en de vrijstelling van betaling van sociale bijdragen met behoud van de rechten voor het kwartaal dat volgt op de bevalling.

7 Uitkering mantelzorg (voorheen "palliatieve zorgen"): 1.464 duizend euro

De zelfstandige die tijdelijk of gedeeltelijk zijn zelfstandige beroepsactiviteit onderbreekt om zorgen te geven aan een familielid tot in de 2de graad, aan een lid van zijn gezin, of aan een gehandicapt kind van minder dan 25 jaar, kan een forfaitaire uitkering voor mantelzorg krijgen, die overeenstemt met het bedrag van het minimumpensioen van een alleenstaande zelfstandige.

8 De overdracht naar het Asbestfonds: 87 duizend euro

In het zelfstandigenstelsel vergoedt dit Fonds de slachtoffers van asbestose. Sinds 2016 wordt het bedrag van de financiering a posteriori vastgelegd en stemt het overeen met de uitkeringen die het Asbestfonds in dat kalenderjaar werkelijk heeft betaald. Dertien zelfstandigen werden vergoed.

9 Een totaalbedrag van 62.205 duizend euro werd bovenop de over te dragen behoeften aan het RIZIV gestort, in het kader van de afsluiting van de lopende rekening van de verzekeringsinstellingen voor de boekjaren voorafgaand aan 2017

SAMENGEVAT

De **ontvangsten** verhouden zich globaal als volgt:

- Bijdragen: 63%
- Rijkstoelage: 5,31%
- Alternatieve financiering: 30,53%
- Diverse ontvangsten en financiële opbrengsten: 1,16%

De **uitgaven** verhouden zich als volgt:

- Pensioenen: 55,12%
- Geneeskundige verzorging en uitkeringen: 40,27%
- Voorafnames en andere te financieren behoeften: 4,61%

De kapitaalverrichtingen: **het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging**

Dit Fonds werd opgericht in 2006 bij het RIZIV om ten vroegste vanaf 2012 bij te dragen aan de investeringen die nodig zijn om het systeem van de geneeskundige verzorging aan te passen aan de vergrijzing van de bevolking.

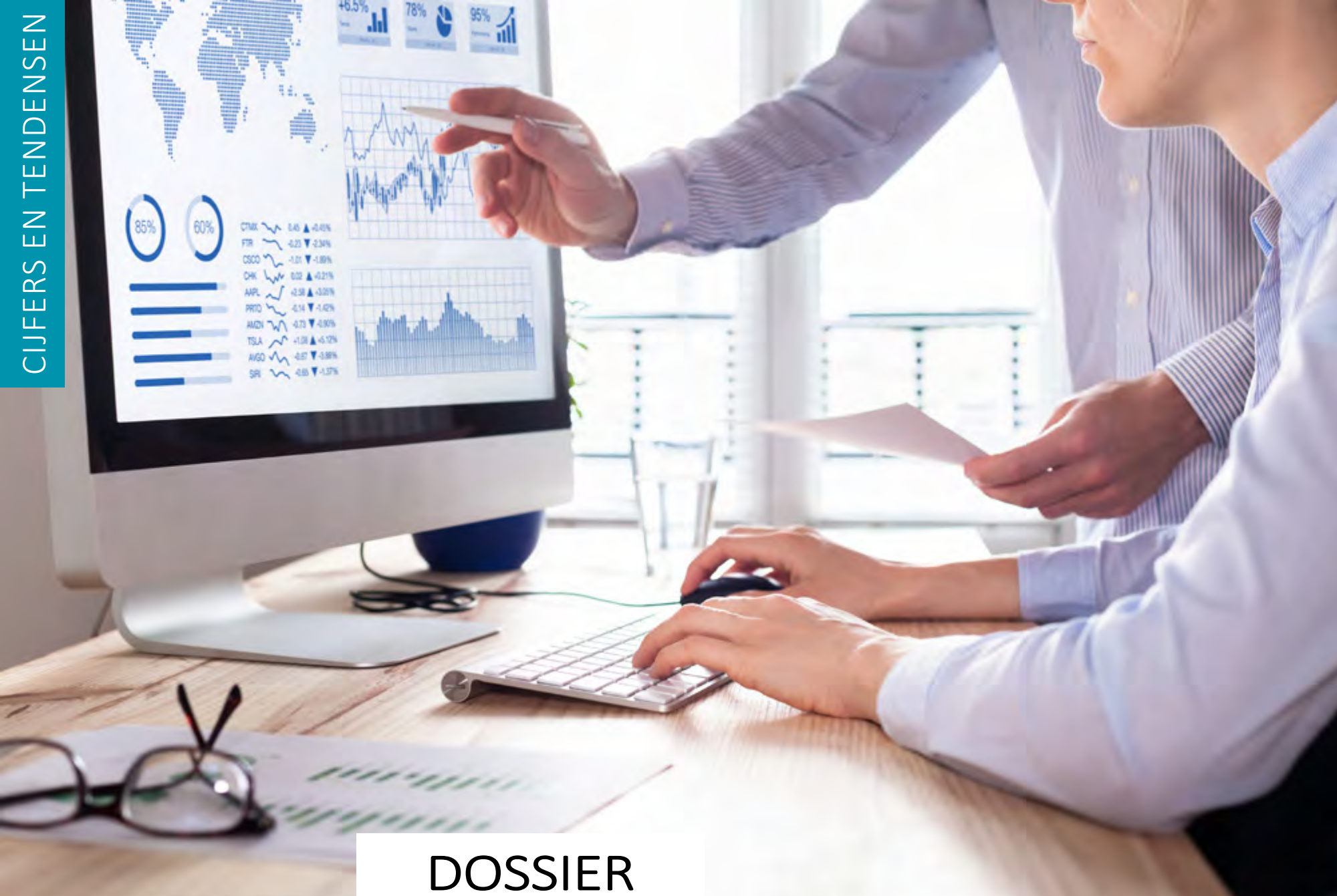
Sinds 1 januari 2008 behoort het Fonds voor 90% toe aan het globaal financieel

beheer van de werknemers en voor 10% aan het globaal financieel beheer van de zelfstandigen en wordt het in naam en voor rekening van deze beide globale beheren door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) beheerd op basis van een overeenkomst.

Het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging wordt gefinancierd met de eventuele jaarlijkse overschotten inzake de geneeskundige verzorging van de globale financiële beheren van de werknemers en/of van de zelfstandigen, met bedragen die wettelijk worden toegewezen, met referentiebedragen die het RIZIV van de ziekenhuizen ontvangt en met de interesten verkregen ingevolge de plaatsing van de middelen van het Fonds.

In 2017 heeft het globaal financieel beheer van de zelfstandigen 3.459 duizend euro geboekt in het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging.

Op 31 december 2017 bedroegen de reserves van het Fonds voor de toekomst van de geneeskundige verzorging die toebehooren aan het globaal financieel beheer van het sociaal statuut van de zelfstandigen 153.052 duizend euro.

DOSSIER

CIJFERS EN TENDENSEN

Het RSVZ bezit een uitgebreide verzameling statistische gegevens over het sociaal statuut van de zelfstandigen en de vennootschappen.

Op basis van deze rijke informatiebron beantwoordt het Rijksinstituut onder meer vragen van andere openbare instellingen, verstrekt het gegevens voor wetenschappelijke onderzoeken, voert het studies uit en maakt het simulaties op.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN PER SOCIALEVERZEKERINGSFONDS

Toestand op 31 december

Socialeverzekeringsfonds	2013	2014	2015	2016	2017
Group S	36.870	36.975	37.031	37.494	38.110
Xerius	115.992	123.693	133.191	143.198	154.379
Zenito	167.896	172.626	177.932	183.614	191.066
Partena	142.119	140.401	139.392	138.068	136.813
Acerta	280.008	280.625	281.688	283.573	286.663
Securex Integrity	113.297	115.634	118.244	122.648	127.760
Incozina	13.054	12.756	12.617	12.563	12.597
Multipen	11.945	11.838	11.849	11.792	11.756
Steunt Elkander	15.577	15.348	15.307	15.140	15.003
Caisse Wallonne d'Assurances Sociales de l'UCM	90.864	93.095	96.102	98.829	102.301
Nationale hulpkas voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen	13.479	12.911	12.116	11.603	11.315
TOTAAL	1.001.101	1.015.902	1.035.469	1.058.522	1.087.763

In 2017 was er opnieuw een toename van het totaal aantal aangesloten zelfstandigen, met als eindbalans een totaal van 1.087.763 (708.203 mannen en 379.560 vrouwen). Dit is een stijging met 29.241 eenheden of +2,76% in vergelijking met 2016.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN (ZELFSTANDIGEN + HELP(ST)ERS)

Verdeling per taalgebied en aard van bezigheid

Taalgebieden Jaren ⁽¹⁾	Hoofdbezigheid			Bijkomende bezigheid			Actief na pensioen(leeftijd)			Totaal	
	M	V	Totaal	M	V	Totaal	M	V	Totaal		
Nederlands taalgebied	2014	272.291	151.424	423.715	91.684	55.019	146.703	41.945	12.735	54.680	625.098
	2015	276.378	153.891	430.269	91.785	56.874	148.659	43.588	12.991	56.579	635.507
	2016	280.641	156.065	436.706	93.330	59.605	152.935	46.170	13.754	59.924	649.565
	2017	284.402	158.044	442.446	96.907	64.123	161.030	48.960	14.796	63.756	667.232
Frans taalgebied	2014	117.860	62.664	180.524	41.649	27.438	69.087	19.211	7.330	26.541	276.152
	2015	118.884	63.636	182.520	41.806	28.832	70.638	20.305	7.587	27.892	281.050
	2016	119.613	64.237	183.850	42.566	30.736	73.302	21.533	7.966	29.499	286.651
	2017	119.755	64.746	184.501	44.748	33.486	78.234	23.024	8.511	31.535	294.270
Tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad	2014	57.239	20.257	77.496	8.605	5.918	14.523	4.782	1.971	6.753	98.772
	2015	59.495	20.877	80.372	8.734	6.081	14.815	5.002	2.106	7.108	102.295
	2016	60.617	21.005	81.622	8.998	6.423	15.421	5.285	2.159	7.444	104.487
	2017	61.677	21.359	83.036	9.513	6.887	16.400	5.600	2.348	7.948	107.384
Duits taalgebied	2014	2.767	1.588	4.355	895	410	1.305	610	227	837	6.497
	2015	2.700	1.578	4.278	862	412	1.274	637	225	862	6.414
	2016	2.664	1.579	4.243	849	427	1.276	668	229	897	6.416
	2017	2.633	1.548	4.181	889	469	1.358	694	242	936	6.475
Het Rijk	2014	450.157	235.933	686.090	142.833	88.785	231.618	66.548	22.263	88.811	1.006.519
	2015	457.457	239.982	697.439	143.187	92.199	235.386	69.532	22.909	92.441	1.025.266
	2016	463.535	242.886	706.421	145.743	97.191	242.934	73.656	24.108	97.764	1.047.119
	2017	468.467	245.697	714.164	152.057	104.965	257.022	78.278	25.897	104.175	1.075.361
Buitenland ⁽²⁾	2014	4.420	1.525	5.945	1.879	504	2.383	885	170	1.055	9.383
	2015	5.164	1.770	6.934	1.669	458	2.127	957	185	1.142	10.203
	2016	5.965	2.026	7.991	1.586	515	2.101	1.079	232	1.311	11.403
	2017	6.608	2.169	8.777	1.574	577	2.151	1.219	255	1.474	12.402
Totaal regeling	2014	454.577	237.458	692.035	144.712	89.289	234.001	67.433	22.433	89.866	1.015.902
	2015	462.621	241.752	704.373	144.856	92.657	237.513	70.489	23.094	93.583	1.035.469
	2016	469.500	244.912	714.412	147.329	97.706	245.035	74.735	24.340	99.075	1.058.522
	2017	475.075	247.866	722.941	153.631	105.542	259.173	79.497	26.152	105.649	1.087.763

(1) Toestand op 31 december

(2) Dit zijn de zelfstandigen die niet in België gedomicilieerd zijn, maar hier wel hun activiteit uitoefenen.

Bij de hoofdberoepen is er een stijging van 714.412 naar 722.941 eenheden (of +1,19%).

Deze toename geldt zowel voor de mannelijke beroepsbevolking (van 469.500 naar 475.075 eenheden of +1,19%), als voor de vrouwen (van 244.912 naar 247.866 eenheden of +1,21%).

Het aantal zelfstandigen in bijberoep stijgt ook in 2017: 259.173 tegenover 245.035 in 2016. De mannelijke bijberoepers kenden een stijging van 147.329 naar 153.631 (+4,28%) terwijl de vrouwelijke bijberoepers een nog sterkere toename kenden van 97.706 naar 105.542 (+8,02%).

EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN (ZELFSTANDIGEN + HELP(ST)ERS)

Verdeling per taalgebied en bedrijfstak

Taalgebieden Jaren ⁽¹⁾	Bedrijfstak							Totaal	
	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diversen		
Nederlands taalgebied	2014	52.441	421	135.548	209.824	163.476	52.693	10.695	625.098
	2015	55.072	433	132.647	208.241	168.213	57.303	13.598	635.507
	2016	57.788	402	142.524	206.941	180.787	52.609	8.514	649.565
	2017	59.894	402	147.956	207.608	190.023	52.818	8.531	667.232
Frans taalgebied	2014	25.778	108	55.141	88.648	84.321	20.644	1.512	276.152
	2015	26.199	111	56.166	88.158	87.199	21.110	2.107	281.050
	2016	27.267	116	57.448	87.583	91.843	20.872	1.522	286.651
	2017	27.897	131	59.123	88.235	95.727	21.385	1.772	294.270
Tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad	2014	877	17	27.095	29.110	34.803	5.563	1.307	98.772
	2015	1.319	18	28.727	28.862	36.151	5.620	1.598	102.295
	2016	1.858	14	29.883	28.382	37.584	5.731	1.035	104.487
	2017	2.099	13	31.360	27.897	39.087	5.884	1.044	107.384
Duits taalgebied	2014	1.278	4	1.520	1.650	1.427	587	31	6.497
	2015	1.237	4	1.473	1.613	1.437	596	54	6.414
	2016	1.226	4	1.435	1.608	1.533	583	27	6.416
	2017	1.217	5	1.439	1.634	1.583	572	25	6.475
Het Rijk	2014	80.374	550	219.304	329.232	284.027	79.487	13.545	1.006.519
	2015	83.827	566	219.013	326.874	293.000	84.629	17.357	1.025.266
	2016	88.139	536	231.290	324.514	311.747	79.795	11.098	1.047.119
	2017	91.107	551	239.878	325.374	326.420	80.659	11.372	1.075.361
Buitenland ⁽²⁾	2014	257	14	2.211	4.267	1.989	445	200	9.383
	2015	388	17	2.551	4.357	2.179	484	227	10.203
	2016	525	17	2.944	4.534	2.627	542	214	11.403
	2017	642	18	3.430	4.668	2.844	597	203	12.402
Totaal regeling	2014	80.631	564	221.515	333.499	286.016	79.932	13.745	1.015.902
	2015	84.215	583	221.564	331.231	295.179	85.113	17.584	1.035.469
	2016	88.664	553	234.234	329.048	314.374	80.337	11.312	1.058.522
	2017	91.749	569	243.308	330.042	329.264	81.256	11.575	1.087.763

(1) Toestand op 31 december

(2) Dit zijn de zelfstandigen die niet in België gedomicilieerd zijn, maar hier wel hun activiteit uitoefenen.

Bij de vrije beroepen is er opnieuw een sterke stijgende tendens: van 314.374 naar 329.264 of +4,74%.

De nijverheid kent eveneens een stijging: van 234.234 naar 243.308 of +3,87%.

In de primaire sector ziet men opnieuw een stijging van 3,48%. In de landbouw is er een toename van 3,48% (van

88.664 naar 91.749) en in de visserij van 2,89% (van 553 naar 569).

De dienstensector en de handel kenden een stijging van respectievelijk +1,14% (van 80.337 naar 81.256) en +0,30% (van 329.048 naar 330.042).

EVOLUTIE VAN HET AANTAL STARTERS

Verdeling volgens bedrijfstak

Jaar	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diversen	Totaal
2013	4.022	32	22.887	28.941	26.243	7.234	1.700	91.059
2014	5.155	19	24.175	29.826	29.471	6.663	1.535	96.844
2015	6.951	19	25.595	29.626	29.052	6.563	5.394	103.200
2016	8.370	41	29.316	31.343	31.688	6.980	1.457	109.195
2017	8.038	45	31.746	31.162	34.696	7.424	1.490	114.601

EVOLUTIE VAN HET AANTAL MEEWERKENDE ECHTGENOTEN

Jaar (toestand op 31 december)	Ministatuut			Maxistatuut			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2013	472	7.324	7.796	3.105	21.115	24.220	3.577	28.439	32.016
2014	421	6.310	6.731	3.115	20.645	23.760	3.536	26.955	30.491
2015	350	5.421	5.771	3.176	20.209	23.385	3.526	25.630	29.156
2016	281	4.578	4.859	3.161	19.678	22.839	3.442	24.256	27.698
2017	222	3.877	4.099	3.101	19.068	22.169	3.323	22.945	26.268

De laatste jaren is het aantal aangesloten meewerkende echtgenoten gedaald.

Dit is ook het geval in 2017. Op 31 december 2017 waren 26.268 personen (3.323 mannen en 22.945 vrouwen) aangesloten als meewerkende echtgenoot [ministatuut: 4.099 (222 mannen en 3.877 vrouwen); maxistatuut: 22.169 (3.101 mannen en 19.068 vrouwen)], wat een daling van 1.430 eenheden of -5,16% betekent tegenover 2016.

Zowel het ministatuut als het maxistatuut kennen een daling: het ministatuut -760 eenheden of -15,64%; het maxistatuut -670 eenheden of -2,93%.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGEN EN HET AANTAL STARTERS

Verdeling naar nationaliteit voor de periode 2015-2017

Nationaliteiten	Aantal verzekeringsplichtigen (31 december)			Aantal starters		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Nationaliteit behoort tot de Europese Unie						
België	925.294	943.299	967.751	78.380	82.437	86.384
Duitsland	2.561	2.572	2.582	317	307	305
Griekenland	1.498	1.570	1.631	242	258	280
Spanje	3.235	3.382	3.557	736	733	764
Frankrijk	12.440	12.919	13.396	1.934	1.883	2.015
Italië	10.765	10.855	11.055	1.350	1.340	1.494
Nederland	16.255	16.612	16.957	2.066	2.204	2.251
Portugal	4.152	4.564	4.917	1.226	1.223	1.325
Verenigd Koninkrijk	2.720	2.690	2.472	319	356	344
Polen	8.397	8.440	8.351	1.609	1.573	1.441
Bulgarije	5.360	5.363	5.498	2.133	2.256	2.356
Roemenië	20.761	23.450	25.455	7.314	8.843	9.363
Andere EU-lidstaten	2.906	3.074	3.210	584	650	672
Subtotaal 1.	1.016.344	1.038.790	1.066.832	98.210	104.063	108.994
Nationaliteit behoort niet tot de Europese Unie						
Marokko	2.614	2.692	2.839	754	734	835
Turkije	2.409	2.491	2.522	650	608	644
India	986	1.042	1.040	196	224	213
China	1.675	1.846	1.905	285	308	281
Pakistan	962	980	926	270	265	204
USA	559	565	538	63	78	79
Andere niet-EU-lidstaten	9.515	10.115	11.161	2.561	2.915	3.351
Subtotaal 2.	18.720	19.731	20.931	4.779	5.132	5.607
Totaal aantal vreemdelingen	109.770	115.222	120.012	24.609	26.758	28.217
Nationaliteit niet gekend						
Niet gekend	405	1	0	211	0	0
Algemeen totaal	1.035.469	1.058.522	1.087.763	103.200	109.195	114.601

Op 31 december 2017 noteren we 120.012 aangesloten zelfstandigen en helpers van vreemde nationaliteit. Vergeleken met 2016 is er een stijging met 4.790 eenheden of +4,16%. De Roemeense, Nederlandse en Franse nationaliteiten zijn het sterkst vertegenwoordigd. Het aantal Roemenen is fors gestegen vergeleken met 2016 (een stijging van +8,55%: van 23.450 in 2016 naar 25.455 in 2017). Vergeleken met 2016 kent het aan-

tal Nederlanders een stijging (van 16.612 in 2016 naar 16.957 in 2017 of +2,08%). Vergeleken met 2016 stelt men ook een stijging van het aantal Fransen vast (van 12.919 naar 13.396 of +3,69%).

In 2017 waren er 28.217 startende vreemdelingen. Zij vertegenwoordigen 24,62% van het totaal aantal starters (114.601 eenheden) wat bijna 1/4 is (23,85% in 2015 en 24,50% in 2016).

Bij de groep niet-Belgische starters bezet de Roemeense nationaliteit in 2017, de 1ste plaats in de rangschikking van "grootste vertegenwoordiging van niet-Belgische nationaliteit" met 9.363 starters. Vergeleken met 2016 (8.843 Roemeense starters) betekent dit een toename van 5,88%.

In dezelfde rangschikking bekleedt Bulgarije de 2de plaats (van 2.256 in 2016 naar 2.356 in 2017 of +4,43%) en Nederland de 3de plaats (van 2.204 anno 2016 naar 2.251 in 2017 of +2,13%).

EVOLUTIE VAN DE GEMIDDELTE INKOMSTEN ⁽¹⁾

Verdeling per bedrijfstak

Telling op 31 december
Inkomstenjaar = tellingsjaar -3
In euro

Tellingsjaren / Inkomstenjaren	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diversen	Totaal
2013 / 2010	13.408,94	32.589,22	19.065,40	18.316,33	29.448,40	12.352,62	21.941,92	20.528,54
2014 / 2011	13.198,88	32.948,95	19.678,47	18.837,34	29.636,22	12.882,53	15.526,44	20.941,88
2015 / 2012	14.001,04	41.157,24	20.020,76	19.956,15	29.896,84	13.580,16	15.268,60	21.556,25
2016 / 2013	15.074,21	36.230,73	20.137,68	20.613,65	31.094,40	13.436,20	16.727,09	22.450,31
2017 / 2014	14.787,26	37.613,88	20.642,10	21.201,01	32.072,88	14.091,97	17.891,15	23.135,56

(1) Het gaat hier meer bepaald om de brutobedrijfsinkomsten, verminderd met de bedrijfsuitgaven en -lasten en, in voorkomend geval, met de bedrijfsverliezen, vastgesteld overeenkomstig de wetgeving op de inkomstenbelastingen.

De gemiddelde netto-inkomsten, die de basis vormen voor de berekening van de sociale bijdragen, stegen in 2017. Het gemiddeld referte-inkomen 2014 (waarop de voorlopige bijdragen 2017 berekend worden) bedroeg 23.135,56 euro. Dit betekent een procentuele stijging van het gemiddeld referte-inkomen 2014 met +3,05%. Bij wijze van vergelijking: voor de referte-inkomsten 2013 (voorlopige bijdragen 2016) was dit 22.450,31 euro.

De verschillen per sector blijven groot. De hoogste gemiddelde referte-inkomsten zijn terug te vinden in de visserijsector (met daarin de rederijen): 37.613,88 euro.

De sector van de vrije beroepen kent als 2de sector, naast de visserijbranche, een gemiddeld referte-inkomen van 32.072,88 euro.

De gemiddelde beroepsinkomsten voor de andere bedrijfstakken kenden een stijging vergeleken met vorig jaar, behalve in de landbouw waar er een lichte daling was:

- Landbouw: -286,95 euro of -1,90%
- Nijverheid: +504,42 euro of +2,50%
- Handel: +587,36 euro of +2,85%
- Diensten: +655,77 euro of +4,88%.

EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGE VENNOOTSCHAPPEN

Verdeling per socialeverzekeringsfonds

Toestand op 31 december

Socialeverzekeringsfonds	2014	2015	2016	2017
Group S	19.606	20.375	20.918	21.568
Xerius	73.059	78.980	85.028	91.611
Zenito	74.468	78.654	82.505	86.532
Partena	51.871	52.838	53.617	54.681
Acerta	110.414	114.016	116.329	118.860
Securex Integrity	51.524	52.737	54.381	55.857
Incozina	4.992	5.092	5.249	5.185
Multipen	5.256	5.487	5.570	5.699
Steunt Elkander	5.420	5.259	5.359	5.563
Caisse wallonne d'assurances sociales de l'UCM	30.646	31.321	32.108	32.949
Nationale hulpkas voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen	59.064	55.983	55.710	55.398
Totaal	486.320	500.742	516.774	533.903

EVOLUTIE VAN HET AANTAL VERZEKERINGSPLICHTIGE VENNOOTSCHAPPEN

Verdeling per gewest

Toestand op 31 december

Gewest	2014	2015	2016	2017
Vlaams gewest	299.682	309.958	320.093	330.927
Waals gewest	112.236	114.750	118.377	122.071
Brussels gewest	73.222	74.848	77.051	79.557
Onbekend adres	1.180	1.186	1.253	1.348
Totaal	486.320	500.742	516.774	533.903

Op 2 jaar tijd bedraagt de stijging bij de verzekeringsplichtige vennootschappen die de jaarlijkse bijdrage verschuldigd zijn meer dan 30.000 eenheden (500.742 in 2015 / 516.774 in 2016 / 533.903 in 2017).

AANTAL STUDENT-ZELFSTANDIGEN

Verdeling volgens leeftijd en bedrijfstak

Toestand op 31 december

Leeftijd (in jaren)	Landbouw	Visserij	Nijverheid	Handel	Vrije beroepen	Diensten	Diversen	Totaal
18	13	0	80	80	44	8	3	228
19	28	0	93	178	191	22	21	533
20	39	0	122	232	331	31	44	799
21	54	0	106	285	452	25	68	990
22	79	0	103	261	497	18	58	1.016
23	37	0	82	214	460	20	50	863
24	33	0	74	151	281	7	22	568
25	1	0	2	4	4	0	0	11
TOTAAL	284	0	662	1.405	2.260	131	266	5.008

Sinds 1 januari 2017 kunnen de studenten die een zelfstandige activiteit uitoefenen genieten van een nieuw statuut als student-zelfstandige.

Op 31 december 2017 werden er 5.008 student-zelfstandigen geteld. De top 3 van de sectoren waar we hen terugvinden is identiek aan de totaliteit van de

zelfstandigen. Meer specifiek zijn de vrije beroepen goed vertegenwoordigd met 2.260 student-zelfstandigen (45,13%). Op de tweede plaats krijgen we de handel met 1.405 eenheden (28,05%) en op de derde plaats de industrie met 662 student-zelfstandigen (13,22%).

EVOLUTIE VAN HET AANTAL GEFAILLEERDE VENNOOTSCHAPPEN

Verdeling per gewest

Toestand op 31 december

Gewest	2014	2015	2016	2017
Vlaams gewest	4.347	3.510	3.594	3.183
Waals gewest	2.249	1.688	1.407	1.445
Brussels gewest	1.953	1.731	1.594	1.994
Onbekend adres	3	6	6	0
Totaal	8.552	6.935	6.601	6.622

VERDELING VAN HET AANTAL GEPENSIONEERDEN NAAR GESLACHT EN DE AARD VAN HET PENSIOEN

Evolutie 1.01.2014 - 1.01.2017

Gehuwd, rustpensioen «gezin»			
Jaren	Mannen	Vrouwen	Totaal
1.01.2014	104.343	384	104.727
1.01.2015	102.602	410	103.012
1.01.2016	99.945	421	100.366
1.01.2017	98.308	484	98.792
Gehuwd, rustpensioen «alleenstaande»			
Jaren	Mannen	Vrouwen	Totaal
1.01.2014	75.020	63.175	138.195
1.01.2015	78.960	64.947	143.907
1.01.2016	83.304	66.279	149.583
1.01.2017	88.240	68.740	156.980
Niet-gehuwd, rustpensioen «alleenstaande»			
Jaren	Mannen	Vrouwen	Totaal
1.01.2014	66.704	50.204	116.908
1.01.2015	69.071	52.279	121.350
1.01.2016	72.603	55.008	127.611
1.01.2017	75.092	57.373	132.465
Rust- en overlevingspensioenen			
Jaren	Mannen	Vrouwen	Totaal
1.01.2014	5.383	97.689	103.072
1.01.2015	5.594	97.937	103.531
1.01.2016	5.649	97.320	102.969
1.01.2017	5.623	97.356	102.979
Overlevingspensioenen			
Jaren	Mannen	Vrouwen	Totaal
1.01.2014	344	56.402	56.746
1.01.2015	358	54.238	54.596
1.01.2016	361	52.030	52.391
1.01.2017	408	50.010	50.418
Totaal			
Jaren	Mannen	Vrouwen	Totaal
1.01.2014	251.794	267.854	519.648
1.01.2015	256.585	269.811	526.396
1.01.2016	261.862	271.058	532.920
1.01.2017	267.671	273.963	541.634

In de regeling voor zelfstandigen neemt het totaal aantal gepensioneerden toe van 532.920 in 2016 tot 541.634 in 2017 (tellingsdatum = 1 januari).

De toename weerspiegelt zich voornamelijk bij de personen die een rustpensioen met tarief als alleenstaande genieten (zowel bij de gehuwden als de niet-gehuwden).

VERWEZENLIJKINGEN

2017

MOUSEION	P38
SEQUOIA	P38
KLANTTEVREDENHEIDSMETING	P39
WALINA	P40
COMMISSIE FINANCIËN EN BEGROTING	P42
PENSIOENMOTOR	P43
OPRICHTING VAN DE DIRECTIE ECL	P44
MYCAREER	P46
ARCHITECTURE REVIEW BOARD	P48
CHANGE MANAGEMENT COMPETENCE CENTER	P50
AUDITCOMITÉ EN INTERNE AUDIT	P52

MOUSEION

Met Mouseion ontwikkelt het RSVZ een uniek centraal rapporteringssysteem.

Dit beslissingsondersteunend systeem haalt gegevens uit de basistoepassingen van het RSVZ en integreert ze in een grote gecentraliseerde databank, het Datawarehouse. Deze gecentraliseerde gegevens worden vervolgens tot nuttige gegevens omgevormd dankzij de tool OBIEE (Oracle Business Intelligence Enterprise Edition). Men spreekt hierbij ook over "business intelligence" (BI).

Het project Mouseion is opgesplitst in een aantal trajecten. Sinds 2015 werden verschillende van deze trajecten al in het nieuwe systeem ontwikkeld. De focus van Mouseion lag toen onder meer op de pensioengegevens, op de gegevens van de aangeslotenen bij de Nationale Hulpkas en op het Repertorium van de Vennootschappen (ARV). De aspecten "Security & Logging" en de "remake" in Mouseion van de BI-rapporten die in het verleden in andere systemen werden ontwikkeld, maakten ook deel uit van deze belangrijke trajecten.

In 2017 steeg het aantal gebruikers van de OBIEE-applicatie sterk en breidden de kanalen voor verspreiding van de BI-informatie uit. Vooral aan de ontwikkeling van boordtabellen werd veel tijd besteed. Daarnaast worden de trajecten in productie blijvend bijgeschaafd en krijgen de (nieuwe) gebruikers een voortgezette opleiding.

Mouseion blijft gelijktijdig evolueren met het project Sequoia. Zo vonden de eerste implementaties voor het Algemeen Repertorium der Zelfstandige Arbeiders (ARZA) plaats. Het voortzetten van de ontwikkelingen voor het ARZA en de strijd tegen de oneerlijke concurrentie behoren tot de hoofdthema's van 2018.

SEQUOIA

De nieuwe toepassing Sequoia is zowel vanuit strategisch als ICT-oogpunt ambitieus: vanaf 2020 zal elke zelfstandige en elke onderneming een uniek elektronisch dossier hebben waarin alle informatie over zijn of haar sociaal statuut is samengebracht.

In 2017 werden onderdelen van de verouderde toepassingen stelselmatig geïntegreerd in deze nieuwe ICT-toepassing. En dit volgens het "Agile"-principe. Hierbij worden informatietoepassingen ontwikkeld voor en met de eindgebruikers om zo goed mogelijk aan hun behoeften te beantwoorden.

Naast het Algemeen Repertorium van de Vennootschappen (ARV), de elektronische toegang tot de bijhorende werkprocedures en de toegangen tot de externe databanken (zoals RVA, Sigedis en OCMW), werden in 2017 de gegevens van Dimona en DmfA geïntegreerd.

Alle analyses, testen en voorbereidingen gebeurden in overleg met onze partners, zoals de socialeverzekeringsfondsen.

KLANTTEVREDENHEIDSMETING

In de bestuursovereenkomst 2016 engageert het RSVZ zich om een klanttevredenheidsmeting uit te voeren bij de klanten van het RSVZ en zijn Nationale Hulpkas. De zelfstandigen werden uitgenodigd om hun mening over onze dienstverlening te delen via een uitgebreide enquête.

Voor de organisatie van deze enquête en het opstellen en programmeren van de vragenlijsten kon de dienst Cel Beleid en Strategie (CBS) een beroep doen op de FOD BOSA (Beleid en Ondersteuning). Die laatste stelde eveneens een gratis tool ter beschikking om de meting uit te voeren.

De klanttevredenheidsmeting vond plaats van 1 september tot en met 8 oktober 2017. Om zoveel mogelijk klanten te kunnen bereiken, werd een communicatiecampagne voor verschillende communicatiekanalen opgezet.

Uit de analyse van de resultaten bleek onder meer dat de respondenten het RSVZ zien als een professionele, klantgerichte en betrouwbare organisatie. Met een gemiddelde score van 7,7/10 werd de algemene dienstverlening van het RSVZ en zijn Nationale Hulpkas duidelijk positief beoordeeld. De verschillende diensten kregen op hun beurt elk ook een goede tot zelfs zeer goede beoordeling.

De websites van het RSVZ en de Nationale Hulpkas kregen beiden een score hoger dan 7/10 en meer dan 80% van de respondenten gaf aan dat ze een antwoord vonden op hun vraag.

Uit de bevraging kwamen ook 5 aandachtspunten naar boven. Deze punten werden opgenomen in een actieplan.

WALINA

Het project Walina brengt de diensten Verplichtingen, Inspectie, Nationale Hulpkas, de Algemene Diensten en het beheer van de toekomstige frontoffice samen in vier gezamenlijke operationele coördinaties voor drie gewestelijke kantoren: Waver, Libramont en Namen.

Op termijn wil het RSVZ met dit pilootproject per materie een transversale dienst oprichten, die zal functioneren als backoffice en een eerste, gemeenschappelijke lijn die zal werken als frontoffice.

Naast het inspireren van onze nieuwe manier van werken, laat het concept toe om snel, doeltreffend en uniform de vragen van onze klanten te beantwoorden, ongeacht waar de medewerker zich bevindt (in de centrale zetel, een gewestelijk kantoor of thuis).

VOORDELEN VOOR DE OPERATIONELE DIENSTEN

De aanwezigheid van een enkele verantwoordelijke per materie, de coördinator, maakt het mogelijk om de diensten op uniforme wijze te leiden en het dubbel werk te vermijden op vlak van communicatie of interpretatie van de beslissingen van het centraal bestuur. De administratieve formaliteiten worden zo eenvoudiger.

Verder kunnen door deze versterkte synergie de moeilijkheden bij langdurige afwezigheden of pensioneringen worden opgevangen. Zo kan de werklast over een groter aantal personeelsleden wordt gespreid. De solidariteitsprincipes tussen collega's worden gestimuleerd en beter benut.

EEN PILOOTPROJECT IN TWEE FASEN

In 2017 werd binnen de drie gewestelijke kantoren verder gewerkt aan de integratie van de diensten, het uniformiseren van de procedures en de voorbereiding van een pilootproject Frontoffice.

Eerste fase: procedures integreren en uniformiseren

Het uniformiseren van de procedures en van de praktijken binnen de drie kantoren werd in 2017 voortgezet.

Het grootste voordeel van dit systeem is dat de opdrachten veel eenduidiger kunnen worden beheerd in de drie operationele domeinen, ongeacht de werkplaats van de werknemer. De mogelijkheden voor wederzijdse hulp

en voor de werklastverdeling worden er soepeler en doeltreffender door.

Tweede fase: de verwezenlijking van een pilootproject Frontoffice

In de tweede fase werd in WALINA een pilootproject Frontoffice opgezet om de haalbaarheid en de voor- en nadelen van deze nieuwe manier om de burger tegemoet te treden na te gaan.

DE EERSTE LESSEN UIT HET PROJECT

Na de tests en de verzameling van alle praktische informatie stelden we uitgebreid verslag op in december 2017.

Uit het pilootproject bleek dat burgers meer technische vragen tot het Frontoffice richten die gespecialiseerde expertise vereisen, dan algemene vragen. De werking werd bijgevolg aangepast om hieraan tegemoet te komen.

Daarnaast zorgden diverse leeroefeningen en een praktijkervaring in het Frontoffice voor een bewustwording bij de medewerkers. Collega's kregen zo meer inzicht in de realiteit en de complexiteit van de materies die door de andere diensten worden behandeld. Dit versterkte de teamgeest onderling.

Het pilootproject fungeerde tegelijkertijd als een eerste grootschalige test van een nieuw telefoniesysteem: een eengemaakt callcenter voor alle diensten. Na enkele aanpassingen beantwoordt dit systeem aan de behoeften en zal het als werkbasis dienen voor een bredere uitrol binnen het RSVZ.

In 2018 herbekijken we de resultaten van het WALINA-project in functie van alle kantoren en diensten van het RSVZ. De bedoeling is om de relatie met onze klant opnieuw uit te denken.

Meer en meer mensen kiezen voor een gemengde loopbaan als zelfstandige, werknemer of zelfs ambtenaar. Voor elke activiteit bestaat er echter een afzonderlijk pensioenstelsel. Deze drie stelsels worden beheerd door 2 instellingen: het RSVZ en de Federale Pensioendienst.

Vroeger moest de burger zich tot elke instelling afzonderlijk richten om zijn loopbaan, de datum waarop hij met pensioen kon gaan, de raming van het toekomstig bedrag van zijn pensioen, of de informatie over de evolutie van zijn dossier te kennen.

Het project "Pensioenmotor" - opgestart in 2013 - vereenvoudigt de procedure. Dankzij twee modules - een gemeenschappelijke database voor de drie stelsels en een elektronische interface "Mypension" - moet de burger zich maar tot een gesprekspartner richten.

Ook het werk van de medewerkers wordt makkelijker. Zij kunnen voortaan de volledige loopbaan van een burger, de bij de aanvragen betrokken stelsels en de evolutie van het dossier in de andere stelsels raadplegen. Op termijn zal dit project toelaten om in het berekeningsprogramma voor de pensioenen van het RSVZ zowel de gegevens "Loopbaan" als de gegevens "Berekening" automatisch in te voeren.

Dit grootschalig project werd in verschillende fasen opgedeeld.

- **2014** - De gemeenschappelijke databank werd in productie gesteld. Ze bevat de loopbanen van alle burgers, ongeacht de sector waarin zij hebben gewerkt.
- **2015** - De burger kan (via zijn elektronische identiteitskaart) inloggen op de site "Mypension" en het overzicht van zijn loopbaan en de stand van zaken van zijn dossier "Pensioen" raadplegen (indien hij een aanvraag heeft gedaan of indien een ambtshalve onderzoek van zijn rechten aan de gang is). Op dezelfde manier kan hij de briefwisseling raadplegen die de instellingen hem hebben gestuurd, zijn persoonlijke gegevens bijwerken (telefoon, e-mail, correspondentietaal, ...) of proactief loopbaanrechtzettingen vragen.
- **2016** - Dankzij de site "Mypension", kent de burger de datum waarop hij ten vroegste met pensioen zal kunnen gaan, en dat in elk stelsel. Deze datum wordt berekend door de al gepresteerde loopbaan te extrapoleren.
- **2017** - Sinds 20 november heeft de burger toegang tot de bedragen van zijn rustpensioen op meerdere mogelijke ingangsdata (wettelijke leeftijd, 1ste mogelijke ingangsdatum en 1ste gemeenschappelijke ingangsdatum). Hij kan ook de bedragen bekijken waarop hij recht zou hebben op de datum van de raadpleging. De kaap van 1 miljoen unieke bezoekers werd overschreden!
- **2018** - De burger zal andere ingangsdata kunnen kiezen dan de data die aanwezig zijn sinds november 2017: zijn loopbaan zal dan naar die data worden geëxtrapolerd en de burger krijgt een simulatie van de overeenstemmende bedragen van zijn pensioen. Ook de nieuwe reglementering rond de eenheid van loopbaan zal in Mypension worden geïmplementeerd.

In de nabije toekomst zal de burger het vervolg van zijn loopbaan kunnen simuleren en de impact ervan op de ingangsdatum van zijn pensioen en op het bedrag, kunnen beoordelen (bijvoorbeeld: nu ben ik loontrekkende, maar ik denk er aan om mij binnen enkele maanden/jaren als zelfstandige te vestigen).

Op termijn zal het met de "Pensioenmotor" mogelijk worden om de dossiers "Pensioenen" te berekenen en door middel van een enkel document het verkregen bedrag mee te delen, ongeacht het stelsel waarin de gepensioneerde heeft gewerkt.

Als bij het onderzoek van een dossier inlichtingen van de burger nodig zijn, zullen de vragen hem nog maar eenmaal worden gesteld en zullen de antwoorden aan alle betrokken instellingen worden gestuurd (toepassing van het principe "Only once"). Indien hij het wenst, zal de burger kunnen kiezen voor een elektronische vragenlijst.

COMMISSIE FINANCIËN EN BEGROTING

De regering kon via de 6de staatshervorming de financiering van de sociale zekerheid herzien, de alternatieve financiering vereenvoudigen en het financieringssysteem transparanter maken.

Om dit concreet te verwezenlijken werd binnen het Globaal Beheer van de zelfstandigen de Commissie Financiën en Begroting, of CFB, opgericht.

De CFB brengt experten-vertegenwoordigers samen van de Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid, de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid, de FOD Beleid en Ondersteuning, de FOD Financiën en de inspecteur van Financiën.

De CFB is belast met:

- de opvolging van de thesauriefinanciering van het globaal beheer en van de instellingen daarbuiten, waarvoor bijdragen geïnd worden;

- het garanderen van de kalender van de betaling van de sociale uitkeringen;
- de opvolging van de evolutie van de sociale uitkeringen, de bijdragen en de bijdrageverminderingen;
- de analyse van de volume- en de prijseffecten in de evolutie van de sociale uitkeringen, de sociale bijdragen en bijdrageverminderingen;
- de opvolging, zowel op reglementair als op budgettair niveau, van de maatregelen van de regering aan de hand van een boordtabel.

Bij het RSVZ voert de CFB eenmaal per kwartaal een periodieke analyse uit. Dreigt er een ontsporing, dan ontvangen de bevoegde instanties een waarschuwing.

OPRICHTING VAN DE DIRECTIE ECL

Sociale fraude en sociale dumping nemen steeds verder toe en zorgen er niet alleen voor dat de Staat inkomsten misloopt, maar ook dat ondernemers die de regels wel respecteren, moeten opboksen tegen oneerlijke concurrentie. Om deze fenomenen tegen te gaan, worden de diensten die de strijd met de sociale fraude aanbinden al sinds 2016 versterkt.

Door deze versterking en de redesign van de inspectiediensten zal normaliter een zestigtal extra personeelsleden zich bij het RSVZ voegen tussen 2016 en 2019 om een eerlijke concurrentie tussen zelfstandigen te vrijwaren: het gaat om nieuwe personeelsleden, maar ook om inspecteurs en controleurs die van de sociale inspectie van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid komen.

DE NIEUWE UITDAGINGEN VAN HET RSVZ

Daar waar vroeger eerder de nadruk werd gelegd op preventie dan op repressie, zal het RSVZ voortaan beide aspecten samenbrengen. Het wil op repressief vlak actiever zijn, zonder het preventieve luik uit het oog te verliezen.

Binnen de inspectiediensten van het RSVZ werken een vijftigtal controleurs en inspecteurs. De aanvoer, op korte termijn, van heel wat personeelsleden met een andere achtergrond en uit verschillende arbeidsculturen brengt belangrijke menselijke, logistieke, budgettaire en informatica-uitdagingen met zich mee.

DE OPRICHTING VAN DE NIEUWE DIRECTIE EERLIJKE CONCURRENTIE (ECL)

In 2017 werd binnen het RSVZ de directie Eerlijke concurrentie (ECL) opgericht.

Die directie bestaat uit personeelsleden die de inspectiediensten versterken en na de redesign werden aangeworven en uit medewerkers uit bestaande diensten van het RSVZ die overvloedigen (zoals bepaalde medewerkers van de dienst Verplichtingen).

Haar opdracht is duidelijk: een eerlijke concurrentie tussen zelfstandigen waarborgen dankzij de inspectie en het werk van andere gecentraliseerde diensten. Eind 2017 telde de directie ongeveer 110 personeelsleden.

Concreet bestaat de directie uit:

- controleurs en inspecteurs op het terrein, die vanuit de verschillende gewestelijke kantoren werken;
- medewerkers die de dossiers op het centraal bestuur opvolgen;
- een dienst Administratieve Geldboeten;
- een secretariaat;
- een juridische dienst.

De directie laat ook de klassieke inspectietaken van het RSVZ niet vallen, die belangrijk blijven voor het sociaal statuut der zelfstandigen. Samen met die historische opdrachten, steunen de activiteiten op 4 assen: fictieve aansluitingen, sociale dumping, sluiwerk en schijnstatuten.

Naast die assen werd ook belang gehecht aan een luik coaching en begeleiding, dat bijdraagt tot het evenwicht tussen preventie en repressie.

ECL IN DE TOEKOMST

Via de nieuwe directie ECL moet het RSVZ op termijn het volledige luik van de zelfstandigen vertegenwoordigen in de strijd tegen sociale fraude, met behoud van zijn klassieke taken.

2017 was duidelijk een cruciaal jaar vol interne en externe veranderingen. De nieuwe taken werden vastgelegd in een aanhangsel bij de bestuursovereenkomst 2016-2018 en in het actieplan 2018 tegen fraude.

Ongetwijfeld zal ECL ook in de toekomst voor heel wat uitdagingen komen te staan: de voortzetting van de redesign, de consolidering van de nieuwe structuur, nieuwe regelgevingen, enz.

MYCAREER

Op 29 augustus 2017 lanceerden de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) en Sigedis mycareer.be.

Mycareer.be is een gebruiksvriendelijke onlinedienst die de burger toelaat zijn individuele loopbaangegevens te raadplegen. Het gaat hierbij om alle loopbaanperiodes, inclusief de periodes van werkloosheid en ziekte, over alle professionele statuten (als werknemer, ambtenaar en zelfstandige) heen. Er vindt geen interpretatie plaats voor de opbouw van bepaalde rechten.

Mycareer.be is dus niet gelijk aan mypension.be (waar de focus ligt op de opgebouwde pensioenrechten). In mycareer.be worden de loopbaangebeurtenissen op een neutrale wijze weergegeven.

Naast het raadplegen van hun individuele gegevens, kunnen burgers via de tool ook vragen stellen, zoals een verduidelijking, aanvulling of correctie van de gegevens. Alle vragen over de loopbaangegevens als zelfstandige (in hoofdberoep, bijberoep, als meewerkende echtgenoot, enz.) worden door het RSVZ behandeld. Het RSVZ maakt immers deel uit van het mycareer.be contactcenter waarin verschillende instellingen van de Sociale Zekerheid actief zijn.

Het RSVZ streeft ernaar alle vragen en klachten die het via een contactdossier van de RSZ ontvangt op de dag van ontvangst te behandelen. Via een loopbaanattest krijgt de zelfstandige van het Rijksinstituut een duidelijk antwoord op zijn vraag.

In de periode juni tot en met december 2017 behandelde het RSVZ in totaal 298 vragen.

Met mycareer.be laat het RSVZ zijn klanten toe twee belangrijke rechten onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) uit te oefenen: het recht op informatie door de raadpleging van eigen gegevens en het recht op eigen gegevens door de mogelijkheid om gegevens te laten aanvullen of corrigeren. De burger krijgt hierdoor een stukje regie over zijn eigen gegevens.

De dienstverlening en de werking van mycareer.be worden periodiek opgevolgd via statistieken en een werkgroep waarin alle betrokken instellingen vertegenwoordigd zijn.

ARB

ARCHITECTURE REVIEW BOARD

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat alle ideeën, verbetervoorstellen en problemen die binnen het RSVZ leven aan de oppervlakte komen, en wel op een manier die toelaat dat de juiste mensen tijdig een volledig overzicht hebben – en behouden – van wat er allemaal leeft? En hoe kunnen we er vervolgens voor zorgen dat er op basis hiervan ook effectief zaken gerealiseerd worden?

Begin 2017 hebben we geprobeerd om hier een antwoord op te formuleren door de invoering van de Architecture Review Board (ARB).

De ARB is een adviesorgaan met de volgende doelstellingen:

Capteren

Voorstellen voor verandering en verbetering worden gecentraliseerd opgevangen. Zo zorgen we ervoor dat waardevolle ideeën niet verloren gaan.

Consolideren

De voorstellen worden ook samengebracht, zodat alle partijen op de hoogte blijven. Op die manier vermijden we conflicten, waardeverlies en nodeloos of dubbel werk binnen de organisatie.

Detecteren, controleren en beheren

Via de ARB willen we mogelijke veranderingen tijdig opmerken en deze vervolgens ook op een gecontroleerde manier het hoofd bieden.

Communiceren

We willen de communicatie bevorderen en verbeteren tussen de verschillende stakeholders, waaronder medewerkers uit de business, architecten, analisten, operationele verantwoordelijken en alle andere belanghebbenden.

Documenteren

Het is belangrijk dat adviezen en beslissingen formeel en toegankelijk gedocumenteerd zijn. Dit bevordert de transparantie en zorgt voor meer inzicht in de reden voor een beslissing.

Evalueren en adviseren

Elke belangrijke verandering, zoals een nieuwe werkwijze, een nieuwe technologie of informatietoepassing, heeft doorgaans een belangrijke impact op de organisatie, zowel voor de stakeholders als voor het financiële en technologische kader. Het is daarom cruciaal dat keuzes op een beredeneerde en onderbouwde manier genomen worden.

De ARB komt elke twee weken samen en bespreekt dan nieuw ingediende voorstellen, om vervolgens samen met de aanvragers tot een onderbouwd advies te komen dat aan het management kan worden voorgesteld en beargumenteerd.

Dit proces is intussen een goed jaar in werking en heeft al heel wat uiteenlopende onderwerpen behandeld, waaronder:

- GDPR (General Data Protection Regulation);
- veiligheidsaudit en bijhorende aanbevelingen;
- de aanschaf van allerlei informatietoepassingen voor een verbeterde interne werking van het RSVZ;
- de impact van nieuwe wetgevende en/of technische initiatieven op de organisatie en haar technische landschap.

De positieve impact van de ARB staat of valt uiteraard met de actieve medewerking van alle medewerkers van het RSVZ. De medewerkers worden dan ook uitgenodigd om dit forum te gebruiken om hun ideeën of problemen op de kaart te zetten. Zo kunnen we samen alles in het werk stellen om de toekomst bij het RSVZ mogelijk - én beter - te maken!

CHANGE MANAGEMENT COMPETENCE CENTER

De snelle evolutie van uitdagingen vereist complexe veranderingen. Door snel en flexibel in te spelen op deze uitdagingen kan het RSVZ zijn werking voortdurend verbeteren, de preformantie verhogen en beter afstemmen op de concrete behoeften van de zelfstandigen.

Het idee om een intern kenniscentrum op te richten om veranderingen te begeleiden en tegelijk het werk van de personeelsleden te vergemakkelijken, dateert van 2016.

De eerste stappen van het management hiervoor hebben in 2017 geleid tot de oprichting van het Change Management Competence Center.

Een van de belangrijkste doelstellingen hiervan was het optimaliseren van de top-down-, de bottom-up- en de transversale communicatie tussen het centraal bestuur en de gewestelijke kantoren. Dit heeft zich concreet vertaald in de oprichting, de uitvoering en de opvolging van een reeks acties voor 'Business Process Improvement', waaraan de gewestelijke kantoren actief hebben deelgenomen.

Het project resulteerde ook in de uitwerking van een actieplan op organisatorisch niveau. Het bevat verbeterdoelstellingen op het gebied van de communicatie (inhoud, communicatiestrategieën, communicatiekanalen), het kennisbeheer, de opleidingsstrategie, het beheer en het goed bestuur.

Het Center heeft eveneens de uitvoering begeleid van verschillende lopende projecten, zoals Walina, de nieuwe directie Eerlijke Concurrentie (ECL), Sequoia (Build 4) en Mouseion. Deze begeleiding werd georganiseerd in overleg met de betrokken diensten en was gericht op het beheer van de verandering en de voorbereiding van de personeelsleden op de integratie van nieuwe processen.

Dankzij deze ervaringen evolueren de verschillende diensten naar een cultuur van geïntegreerd en duurzaam beheer van veranderingen.

AUDIT- COMITÉ EN INTERNE AUDIT

Ook in 2017 probeerden de dienst Interne Audit en het Auditcomité bij te dragen tot de doelstellingen van het RSVZ om de dienstverlening aan de zelfstandige ondernemer permanent te verbeteren.

Het auditplan werd volledig gerealiseerd met de uitvoering van 4 audits: de eerste onderzoeken van de pensioenrechten, de behandeling van aanvragen tot gelijkstelling ziekteperiodes, de inning van de bijdragen van fysieke personen aangesloten bij de CNH en de herziening van een pensioenbeslissing. De resultaten hiervan werden - samen met het advies van het Auditcomité - voorgesteld aan de Raad van Beheer.

Via de uitvoering van de aanbevelingen uit deze en voorgaande audits kon het Auditcomité vaststellen dat er een grote bereidwilligheid bestaat om een positief gevolg te geven aan de audits. Als gevolg hiervan blijft het aantal grote en middelmatige risico's afnemen.

De verdere ontwikkeling van de organisatiebeheersing kreeg extra aandacht. De belangrijkste risico's per kernopdracht werden samengebracht in een globaal overzicht voor het RSVZ. Elke zes maanden is er een bespreking van de evolutie. Zo houden we de vinger aan de pols op het vlak van risicobeheer.

Het Auditcomité vestigde ook de aandacht op de mogelijke optimalisering van de verschillende controleactoren om een efficiënter en completer gecontroleerd auditbeheer te krijgen. Er was een pleidooi voor een meer gedetailleerde invulling van de opdracht van de revisoren.

Daarnaast werd meermaals de werkwijze van de dienst Interne Audit en het Auditcomité toegelicht aan het gemeenschappelijk auditcomité van de OISZ.

HOOFDREDACTEUR

Floriane De Muyter
Thierry Elsoucht

EINDREDACTIE

Katleen Van Muylders
Shavawn Somers
Sofie Jacobs

GRAPHIC DESIGN

Stephanie Ansenne

WERKTEN MEE AAN DIT JAARVERSLAG

Annelies Zegels, Erwin Tavernier, Fabienne Dewandeleer, Frieda Olbrechts, Godelieve Vande Moortel, Greet De Cat, Guy Wetz, Hans van Genechten, Hedwig Billiet, Hilde Wyckers, Julie Devlaminck, Katelijne Minnaert, Laurent Tenteniez, Leentje Motte, Marc Trifin, Marie Tesseur, Marina Geeraert, Muriel Galerin, Nathalie Catoire, Pascale Van Glabeke, Paul Verelst, Peter Arryn, Philippe Etienne, Quentin Lequeu, Rachid El Ouriaghli, Ria Vandenberghe, Sacha Bourque, Sinda Schelfhout, Stephan De Rouck, Thomas Van Den Eynde, Vicky Leyn.

FOTO'S

© RSVZ © GETTY IMAGES

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Anne Vanderstappen

ADRES

Willebroekkaai 35
1000 Brussel

TELEFOON

+32 546 42 11

E-MAIL

info@rsvz-inasti.fgov.be

WEBSITE

www.rsvz.be

WETTELIJK DEPOT

D/2018/1683/8

Moderne overheid, kwalitatieve service